

Dadansoddi ar gyfer Polisi

Analysis for Policy

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

RHIF YMCHWIL CYMDEITHASOL:

44/2018

DYDDIAD CYHOEDDI:

19/07/2018

Gwerthusiad o'r Rhaglen Hyfforddiaethau: Adroddiad Interim

Gwerthusiad o'r Rhaglen Hyfforddiaethau: Adroddiad Interim

Nicola Aylward, Elizabeth Davies, a Corin Egglestone
Sefydliad Dysgu a Gwaith

Oliver Allies
Wavehill Research

Adroddiad Ymchwil Llawn: Aylward, N; Allies, O; Davies, E; Egglestone, C (2018). *Gwerthusiad o'r Rhaglen Hyfforddiaethau: Adroddiad Interim*. Caerdydd: Llywodraeth Cymru, rhif adroddiad GSR 44/2018.
Ar gael yn: <https://gov.wales/statistics-and-research/evaluation-traineeships-programme/?lang=cy>

Barn yr ymchwilwyr yw'r farn a fynegir yn yr adroddiad hwn ac nid yw o angenrheidrwydd yn farn Llywodraeth Cymru

Am ragor o wybodaeth cysylltwch â:

Enw: Kimberley Wigley

Adran: Yr Is-adran Ymchwil Cymdeithasol a Gwybodaeth

Llywodraeth Cymru

Parc Cathays

Caerdydd

CF10 3NQ

Ffôn: 0300 062 8788

E-bost: Kimberley.Wigley@llyw.cymru

Tabl Cynnwys

Geirfa	2
Crynodeb Gweithredol	3
1. Cyflwyniad.....	8
2. Canfyddiadau o weithgareddau asesu ac adolygu ar ddesg	10
3. Canfyddiadau trwy gyfweiliadau manwl gyda swyddogion, rhanddeiliaid a darparwyr	20
4. Casgliadau ac argymhellion interim.....	38
Atodiad A: Canllaw trafodaeth ar gyfer cyfweiliadau Swyddogion Llywodraeth Cymru a Phartneriaid.....	44
Atodiad B: Canllaw trafod ar gyfer cyfweiliadau Darparwyr	48

Rhestr o dablau

Tabl 1: Targedau a pherfformiad rhaglen hyfforddiaethau hyd Ragfyr 2017	18
Tabl 2: Manylion deilliannau yn ôl rhyw rhaglen hyfforddiaethau hyd at Ragfyr 2017	19

Geirfa

Byrfodd	Diffiniad
AB	Addysg Bellach
ADY	Anghenion Dysgu Ychwanegol
ALS	Cefnogaeth Dysgu Ychwanegol
BME	Du a Lleiafrifoedd Ethnig
CDU	Cynllun Dysgu Unigol
DC	Dwyrain Cymru
EAG	Porth Cyngor Cyflogaeth
EDMS	System Reoli Data Ewropeaidd
ESDGC	Addysg dros Ddatblygu Cynaliadwy a Dinasyddiaeth Fyd-eang
ESF	Y Gronfa Gymdeithasol Ewropeaidd
GC	Gyrfa Cymru
GCC	Gorllewin Cymru a'r Cymoedd
JGW	Twf Swyddi Cymru
LLWR	Cofnod Dysgu Gydol Oes Cymru
NEET	Ddim mewn Addysg, Gwaith na Hyfforddiant
NQF	Fframwaith Cymwysterau Cenedlaethol
QCF	Fframwaith Cymwysterau a Chredyd
SHELL	Sgiliau, Addysg Uwch a Dysgu Gydol Oes
TRF	Ffurflen Cyfeirio Hyfforddiaethau
WBL	Dysgu Seiliedig ar Waith
WEFO	Swyddfa Ariannu Ewropeaidd Cymru
WLHC	Cyflwr Iechyd sy'n Cyfyngu ar Waith
YEPF	Fframwaith Ymgysylltu a Datblygu Ieuenctid

Crynodeb Gweithredol

1. Mae'r adroddiad interim hwn yn cynnwys y canfyddiadau o'r cam cyntaf o ymchwil a wnaed gan y Sefydliad Dysgu a Gwaith (L&W) a Wavehill Research i werthuso rhaglen Hyfforddiaethau Llywodraeth Cymru.
2. Nod y gwerthusiad cyflawn yw asesu effeithiolrwydd, effeithlonrwydd ac effaith ail gam y Rhaglen Hyfforddiaethau am y cyfnod rhwng Ionawr 2015 a Mawrth 2019. Bydd yn ystyried a chyflwyno'r canfyddiadau ar gyfer Gorllewin Cymru a'r Cymoedd (GCC) a Dwyrain Cymru (DC), yn ogystal â'r rhaglen yn gyffredinol. Yn benodol, mae'r gwerthusiad yn archwilio:
 - Yr effaith y mae'r rhaglen wedi ei gael o ran ei chanlyniadau caled a meddal.
 - Y gwerth y mae'r rhaglen gyffredinol wedi ei ychwanegu trwy ddadansoddiad cost-budd.
 - Gwersi a ddysgwyd ar gyfer cyflwyno rhaglenni tebyg yn y dyfodol a sut y gall arfer da gael ei ail adrodd ac y gellir cael budd ohono.
3. Mae'r gwerthusiad yn cael ei gyflawni rhwng Ebrill 2017 a Mawrth 2019. Mae'n cynnwys yr elfennau canlynol:
 - Adolygiad ar ddesg a dadansoddi data eilaidd.
 - Dadansoddiad o ddata 'Arolwg Cyfranogwyr ESF' Swyddfa Ariannu Ewropeaidd Cymru.
 - Cyfweiliadau gyda Swyddogion Llywodraeth Cymru a phartneriaid allweddol.
 - Cyfweiliadau gyda darparwyr ac isgontractwyr sy'n cyflawni'r rhaglen Hyfforddiaethau.
 - Cyfweiliadau gyda chyflogwyr a dysgwyr sy'n cymryd rhan yn y rhaglen.
 - Asesiad gwrthffeithiol ac effaith.
 - Dadansoddi cost-budd.
4. Mae'r adroddiad interim hwn yn cynnwys y canfyddiadau o gamau cyntaf y gwerthusiad, a gwblhawyd erbyn Hydref 2017, y casgliadau interim a'r argymhellion. Mae'n seiliedig ar yr elfennau canlynol:
 - Adolygiad ar ddesg a dadansoddi data eilaidd cynnar o'r Adroddiadau Cynnydd Allbwn Canlyniad ar gyfer hawliad ESF Ionawr 2017.
 - Cyfweiliadau manwl gyda saith o Swyddogion Llywodraeth Cymru a phartneriaid.

- Cyfweiliadau manwl gydag 17 o ddarparwyr Hyfforddiaethau, gan gynnwys naw o contractwyr arweiniol ac wyth o iscontractwyr (gan gynnwys contractwyr preifat a thrydydd sector).

Canfyddiadau o weithgareddau asesu ac adolygu ar ddesg

5. Parhaodd y gyfran o rai 16-18 mlwydd oed yng Nghymru nad ydynt mewn addysg, gwaith neu hyfforddiant, heblaw am ostyngiad yn 2005 a 2006, dros 10 y cant am y ddau ddegawd diwethaf; dengys y ffigyrau dros dro diweddaraf (diwedd 2016) ei fod ar 10.4 y cant.¹
6. Gall statws NEET tymor hir gael effeithiau niweidiol difrifol ar ragolygon unigolyn yn y farchnad waith yn y dyfodol, ei iechyd a nifer o ddeilliannau eraill.
7. Mae hyfforddiaethau yn cyfuno cymysgedd o hyfforddiant sgiliau meddal a hanfodol gyda chyfnod o brofiad gwaith. Mae'r rhaglen bresennol, sy'n canolbwyntio ar rai 16-19 mlwydd oed, yn anelu at leihau'r gyfran o bobl ifanc yng Nghymru sydd yn NEET a hwyluso eu symud ymlaen i waith neu addysg bellach.
8. Yn Rhagfyr 2017, dengys data EDMS bod GCC wedi cyflawni dwy ran o bump (35.3%) o darged 2014-2022 o 25,698 wedi cwblhau hyfforddiaeth a bod DC wedi cyflawni bron i chwarter (24.5%) o'r targed o 18,418 yn cwblhau.
9. Nid yw'r un o'r ddau ranbarth ar y llwybr i gyrraedd y targed o 28 y cant yn mynd i swyddi (17.4% yn GCC a 20.7% yn DC) ac nid yw DC ar y llwybr i gyrraedd y targed o 56 y cant o Hyfforddeion yn cael cymwysterau wrth gwblhau (53.7%). Ond mae GCC wedi mynd tu hwnt i'r targed hwn â (60.7%) yn cael cymwysterau wrth gwblhau ac mae'r ddau ranbarth yn mynd tu hwnt i'w targed o 20 y cant yn symud ymlaen i addysg neu hyfforddiant (49.6% yn GCC a 53.8% yn DC).
10. Nid yw'r un o'r ddau ranbarth wedi cyrraedd eu targed o 20.6 y cant o Hyfforddeion yn datgan bod ganddynt anabledd a/neu anhawster dysgu, neu gyflwr iechyd sy'n cyfyngu ar eu gwaith (19.7% yn GCC a 18.6% yn DC) Ond mae'r ddau ranbarth wedi mynd tu hwnt i'r targed o 1 y cant o Hyfforddeion yn datgan bod ganddynt gyfrifoldebau gofalu (1% yn GCC a 1% yn DC). Ar gyfer DC, mae cyfranogiad BME yn mynd ymhell tu hwnt i'w targed o 2.2 y cant (10.3%), er nad yw GCC ar y llwybr i'w gyrraedd ar hyn o bryd (1.5%). Yn y ddau ranbarth, mae cyfranogiad menywod dros y targed o 50 y cant, er ei fod yn uwch yn DC (57.0%) na GCC (54.6%).

¹ 2017, Pobl ifanc ddim mewn addysg Gwaith neu hyfforddiant (NEET), Llyw.cymru

11. O Ebrill 2019, bydd Llywodraeth Cymru yn disodli'r set bresennol o raglenni sgiliau cyflogadwyedd gan gynnwys Hyfforddiaethau, Twf Swyddi Cymru, ReAct a'r Rhaglen Sgiliau Cyflogadwyedd gydag un rhaglen cyflogadwyedd newydd – Cymru'n Gweithio. Bydd y rhaglen Cymru'n Gweithio yn cefnogi unigolion sy'n 16 oed a hŷn ac yn sicrhau eu bod yn cael y gefnogaeth angenrheidiol i symud tuag at, a mynd i, waith cynaliadwy.

Canfyddiadau trwy gyfweiliadau manwl gyda swyddogion, rhanddeiliaid a darparwyr

12. Roedd darparwyr, swyddogion a phartneriaid ar y cyfan yn gadarnhaol am y model Hyfforddiaethau, gan ystyried ei fod yn effeithiol i'r cohort o bobl ifanc ac yn garreg gamu ddefnyddiol i symud tuag at waith, gan roi blas i'r dysgwyr o sector neu alwedigaeth benodol a'u galluogi i ddatblygu amrywiaeth eang o sgiliau, yn arbennig yng nghyswllt eu cyflogadwyedd.
13. Roedd y darparwyr yn canmol yr hyblygrwydd mawr yn y rhaglen Hyfforddiaethau, gan eu galluogi i ddefnyddio'r ddarpariaeth (naill ai trwy ei darparu yn uniongyrchol neu trwy ddarparwyr trydydd parti) sy'n bodloni anghenion pobl ifanc orau.
14. Disgrifiodd y mwyafrif o'r darparwyr ostyngiad cyson yn y nifer o bobl ifanc sy'n cael eu recriwtio ar y rhaglen Hyfforddiaethau. Yn nodweddiadol, roedd y darparwyr yn gweld bod y gostyngiad mewn niferoedd yn adlewyrchu'r diffyg hyrwyddo ar y rhaglen. Cyfeiriodd rhai hefyd at newidiadau yn y meini prawf cymhwyster.
15. Gwelir y cyfryngau cymdeithasol yn gynyddol fel llwybr allweddol i hyrwyddo'r rhaglen ac maent yn cael eu defnyddio yn weithredol gan yr holl ddarparwyr ond yn arbennig felly gan y rhai yn y sector preifat; cyfeiriodd nifer o'r darparwyr hefyd at 'ar dafod leferydd'.
16. Cododd y mwyafrif o ddarparwyr bryderon am y broses gyfeirio. Roedd rhai yn amau pa mor ddiduedd yw Gyrfa Cymru ar sail yr amgyffrediad bod diffyg cydbwysedd yn y nifer o gyfeiriadau i bob darparwr.
17. Mynegodd y rhan fwyaf o swyddogion bryderon am pa mor briodol oedd cyfeirio at ffrydiau gwahanol, ac roedd yn farn gyffredin nad oedd y rhai oedd fwyaf o angen y ffrwd Ymgysylltiad o angenrheidrwydd yn mynd ar y rhaglen oherwydd cyndynrwydd rhai darparwyr i gymryd "unigolion mwy heriol".

18. Roedd cytundeb cyffredinol ymhlith darparwyr a phartneriaid bod pobl ifanc sy'n ymwneud â Hyfforddiaethau yn dangos set gynyddol gymhleth o anghenion a rhwystrau, gyda phroblemau iechyd meddwl yn cael eu hystyried yn neilltuol o amlwg.
19. Mae darparwyr yn amrywio o ran y graddau y maent yn defnyddio'r gyllideb Cefnogaeth Dysgu Ychwanegol, a rhai darparwyr ddim yn ei defnyddio o gwbl ac eraill yn targedu'r adnoddau hyn yn weithredol. Roedd darparwyr nad oeddynt yn defnyddio'r cyllidebau hyn yn cyfeirio at gymhlethdod, argaeledd adnoddau a diffyg gwybodaeth am gefndir yr Hyfforddeion fel rhesymau am hyn.
20. O ran themâu trawsbynciol, roedd y darparwyr yn cytuno bod Hyfforddiaethau yn helpu i daclo tloedi trwy roi cyfleoedd gwaith i bobl ifanc a thrwy daclo rhwystrau sy'n eu hatal rhag cael gwaith, a bod cyfleoedd cyfartal yn elfen sydd wedi ymwreiddio ar draws darparu hyfforddiant. Datblygu cynaliadwy oedd y thema drawsbynciol y cafwyd lleiaf o dystiolaeth ohoni yn y cyfweiliadau gyda darparwyr. Dynododd y rhan fwyaf o'r darparwyr eu hymrwymiad i gefnogi'r iaith Gymraeg trwy anelu at gael o leiaf un aelod o'r staff yn siarad Cymraeg.
21. Roedd y swyddogion a'r partneriaid yn hyderus y byddai'r rhaglen yn cyflawni ei thargedau cyffredinol. Ond, roedd pryderon bod cyfranogiad yn bennaf ar Ymgysylltiad a Lefel 1 a bod cynnydd dilynol yn aml o fewn y rhaglen neu ar gyrsiau addysg bellach. Mynegodd y rhan fwyaf o'r swyddogion a'r partneriaid bryderon am y ffrwd Pont at Waith, gydag ymwybyddiaeth bod y nifer sy'n dilyn y ffrwd hon yn isel a all gyfyngu ar gyfleoedd i symud ymlaen i gyflogaeth.

Argymhellion Interim

Argymhellir:

1. Bod Llywodraeth Cymru yn cyhoeddi cyfarwyddyd ac enghreifftiau o'r hyblygrwydd sydd ar gael i ddarparwyr o gwmpas gwaharddiadau, i'w galluogi i ddeall y rheolau a'r gofynion am gyswllt yn ystod cyfnod o waharddiad. Byddai hyn yn atal y cyfranogwyr sydd angen cefnogaeth arbenigol rhag gorfod ail ddechrau'r rhaglen yn ddiangen.
2. Modelau partneriaeth effeithiol rhwng Gyrfa Cymru a'r darparwyr yn cael eu rhannu yn fwy eang trwy gyfarfodydd darparwyr er mwyn sicrhau eu bod yn cael eu hailadrodd. Argymhellir hefyd y dylai Llywodraeth Cymru adolygu'r adnoddau a

ddyrennir i'r prosesau cyfeirio, i sicrhau proses fwy effeithlon sydd wedi ei llinio yn well.

3. Llywodraeth Cymru i ddatblygu a rhannu modelau ac enghreifftiau o bartneriaethau amlasiantaethol effeithiol, er enghraifft, pan fydd awdurdodau lleol yn ymwneud â phroses gyfeirio YEPF, i roi gwybodaeth i weithio mewn partneriaeth wrth gyflawni'r rhaglen Cymru'n Gweithio newydd.
4. Llywodraeth Cymru i archwilio'r defnydd ehangach o negeseuon positif, astudiaethau achos a deunydd marchnata i hyrwyddo Hyfforddiaethau. Gallai hyn gael ei deilwrio yn ôl cymhelliad a buddiannau gwahanol randdeiliaid, fel ysgolion, rhieni a phobl ifanc, i hyrwyddo'r rhaglen a lleihau unrhyw stigma sy'n gysylltiedig â hi ar hyn o bryd.

Camau Nesaf

Bydd yr adroddiad gwerthuso llawn yn cael ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru ym Mawrth 2019. Mae camau nesaf y gwerthusiad yn cynnwys dadansoddiad o ddata 'Arolwg Cyfranogwyr ESF', cyfweiliadau gyda chyflogwyr a dysgwyr, astudiaeth gwrthffeithiol ac asesiad effaith a dadansoddiad cost-budd.

1. Cyflwyniad

- 1.1 Mae'r adroddiad interim hwn yn cynnwys canfyddiadau cam cyntaf yr ymchwil a wnaed gan y Sefydliad Ymchwil a Dysgu (L&W) a Wavehill Research i werthuso rhaglen Hyfforddiaethau Llywodraeth Cymru.

Nodau ac Amcanion

- 1.2 Nod y gwerthusiad cyflawn yw asesu effeithiolrwydd, effeithlonrwydd ac effaith y Rhaglen Hyfforddiaethau am y cyfnod rhwng Ionawr 2015 a Mawrth 2019. Mae'n canolbwyntio ar berfformiad ac effaith y rhaglen, gyda rhywfaint o adolygu ar ddyluniad y rhaglen a'r prosesau cyflwyno. Yn benodol, mae'r gwerthusiad hwn yn archwilio:
- Yr effaith y mae'r rhaglen wedi ei gael o ran ei chanlyniadau caled a meddal.
 - Y gwerth y mae'r rhaglen gyffredinol wedi ei ychwanegu trwy ddadansoddiad cost-budd.
 - Gwersi a ddysgwyd ar gyfer cyflwyno rhaglenni tebyg yn y dyfodol a sut y gall ymarfer da gael ei ailadrodd ac y gellir cael budd ohono.
- 1.3 Mae'r gwerthusiad yn canolbwyntio ar yr ail gam (2015-2019) o'r rhaglen Hyfforddiaethau a bydd yn ystyried a chyflwyno'r canfyddiadau ar gyfer Gorllewin Cymru a'r Cymoedd a Dwyrain Cymru, yn ogystal ag ar gyfer y rhaglen yn gyffredinol yn unol â gofynion gwerthuso'r Gronfa Gymdeithasol Ewropeaidd (ESF) a WEFO.

Methodoleg a chynnwys yr adroddiad

- 1.4 Mae'r gwerthusiad yn cael ei gyflawni rhwng Ebrill 2017 a Mawrth 2019. Yn ystod y cyfnod hwn mae'n cynnwys yr elfennau canlynol:
- Adolygiad ar ddesg a dadansoddi data eilaidd.
 - Dadansoddiad o ddata 'Arolwg Cyfranogwyr ESF' Swyddfa Ariannu Ewropeaidd Cymru.
 - Cyfweiliadau gyda Swyddogion Llywodraeth Cymru a phartneriaid allweddol.
 - Cyfweiliadau gyda darparwyr ac isgontractwyr sy'n darparu'r rhaglen Hyfforddiaethau.
 - Cyfweiliadau gyda chyflogwyr a dysgwyr sy'n cymryd rhan yn y rhaglen.
 - Asesiad gwrthffeithiol ac effaith.
 - Dadansoddi cost-budd.

- 1.5 Mae'r adroddiad hwn yn cynnwys y canfyddiadau o gamau cyntaf y gwerthusiad, a gwblhawyd erbyn Hydref 2017, sy'n cynnwys.
- Adolygiad ar ddesg a dadansoddi data eilaidd cynnar o'r Adroddiadau Cynnydd Allbwn Canlyniad ar gyfer hawliad ESF Ionawr 2017.
 - Cyfweiliadau manwl gyda saith o Swyddogion Llywodraeth Cymru a phartneriaid.
 - Cyfweiliadau manwl gydag 17 o ddarparwyr Hyfforddiaethau, gan gynnwys naw o gontractwyr arweiniol ac wyth o isgontractwyr (gan gynnwys contractwyr preifat a thrydydd sector).
- 1.6 Mae'r adroddiad hefyd yn rhoi casgliadau ac argymhellion interim ar sail y canfyddiadau hyd yn hyn.

Camau Nesaf

- 1.7 Bydd yr adroddiad gwerthuso llawn yn cael ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru ym Mawrth 2019. Mae camau nesaf y gwerthusiad yn cynnwys dadansoddiad o ddata 'Arolwg Cyfranogwyr ESF', cyfweiliadau gyda chyflogwyr a dysgwyr, astudiaeth gwrthffeithiol ac asesiad effaith a dadansoddiad cost-budd.

2. Canfyddiadau o weithgareddau asesu ac adolygu ar ddesg

- 2.1 Parhaodd y gyfran o rai 16-18 mlwydd oed yng Nghymru nad ydynt mewn addysg, cyflogaeth neu hyfforddiant, heblaw am ostyngiad byr yn 2005 a 2006, dros 10 y cant am y ddau ddegawd diwethaf. Yn achlysurol mae wedi codi dros 12 y cant, gyda'r ffigyrau dros dro diweddaraf (diwedd 2016) yn dangos lefel o 10.4 y cant.²
- 2.2 Mae'r gyfran o rai 16-24 oed sy'n NEET yn dilyn patrwm tebyg, gan barhau dros 15 y cant bob blwyddyn ac eithrio 2004 a 2005, ac yn codi dros 19 y cant rhwng 2010 a 2012. Dengys y ffigyrau dros dro diweddaraf (diwedd 2016) ei fod ar 16.1 y cant.³ Er na ellir ei gymharu yn uniongyrchol a'r prif amcangyfrif, mae amcangyfrifon o'r gyfran o rai 16-24 oed sy'n NEET ar gael trwy'r Arolwg Poblogaeth Blyneddol, sy'n caniatáu cymhariaeth uniongyrchol â'r Deyrnas Gyfunol i gyd. Mae'r amcangyfrifon diweddaraf am y flwyddyn hyd Fedi 2017, yn rhoi lefel uwch i Gymru na'r Deyrnas Gyfunol (12.6 y cant mewn cymhariaeth â 11.8 y cant).
- 2.3 Gall statws NEET tymor hir gael effeithiau niweidiol difrifol ar ragolygon unigolyn yn y farchnad waith yn y dyfodol, ei iechyd a nifer o ddeilliannau eraill. Gall hefyd gyfrannu at gylch o amddifadedd sy'n effeithio ar ragolygon y plant yn y farchnad lafur yn y dyfodol a'u dewisiadau bywyd. Gan barhau â pholisi'r llywodraeth (Cymru a'r Deyrnas Gyfunol) ar raglenni dysgu seiliedig ar waith, dyluniwyd Hyfforddiaethau, a gyflwynwyd gan Lywodraeth Cymru yn 2011, i leihau'r gyfran o bobl ifanc 16-18 oed sy'n NEET yng Nghymru. Mae hyfforddiaethau yn cyfuno cymysgedd o hyfforddiant sgiliau meddal a hanfodol gyda chyfnod o brofiad gwaith. Mae'r rhaglen yn anelu at leihau'r gyfran o bobl ifanc yng Nghymru sydd yn NEET a hwyluso eu symud i waith neu ddysgu rhagor trwy alluogi pobl ifanc i oresgyn rhwystrau sy'n eu hatal rhag cael gwaith, ac i gynyddu hyder a chymhelliant y rhai sy'n cymryd rhan.⁴

Gwerthusiad Blaenorol

- 2.4 Rhedodd cam cyntaf y Rhaglen Hyfforddiaethau o 2011-15. Roedd yn rhaglen i Gymru Gyfan, gan ddefnyddio cyllid ESF ar gyfer Hyfforddiaethau yn Ardal Gydygyfeirio Cymru, Gorllewin Cymru a'r Cymoedd (GCC) erbyn hyn.

² 2017, Pobl ifanc ddim mewn addysg Gwaith neu hyfforddiant (NEET), llyw.cymru

³ 2017, Pobl ifanc ddim mewn addysg Gwaith neu hyfforddiant (NEET), llyw.cymru

⁴ 2016, Cynllun busnes ar gyfer gweithrediad 2014-2022: Hyfforddiaethau (Dwyrain Cymru neu Orllewin Cymru a'r Cymoedd), llyw.cymru

- 2.5 Fel rhan o asesiad ehangach o Raglen Dysgu yn Seiliedig ar Waith Llywodraeth Cymru, cynhaliwyd gwerthusiad o gam cyntaf 2011-2015 y Rhaglen Hyfforddiaethau.⁵ Adroddodd y gwerthusiad bod tua 24,500 o unigolion wedi cwblhau Hyfforddiaethau yn y cyfnod hyd Orffennaf 2014.
- 2.6 Gwelwyd bod y rhanddeiliaid yn cytuno yn gyffredinol am effeithiolrwydd yr Hyfforddiaethau yn cefnogi rhai 16-18 mlwydd oed fel rhan o nodau Rhaglen Dysgu Seiliedig ar Waith Llywodraeth Cymru. Roedd cyflogwyr a hyfforddeion yn bositif, gan ystyried bod y rhaglen yn gwneud cyfraniad gwerthfawr at barodrwydd y bobl ifanc dan sylw am waith. Yn gyffredinol, roedd dwy ran o dair o'r unigolion wedi symud ymlaen i gyrchfan bositif (a ddiffinnir fel symud i waith, hunangyflogaeth, gwaith gwirfoddol neu addysg ar lefel uwch) dri mis ar ôl cwblhau eu Hyfforddiaethau yn 2012/13 (67%) a 2013/14 (68%).
- 2.7 Cymysg oedd y record o ran cyflawni'r targedau ar gyfer ardaloedd Cydgyfeirio'r ESF (GCC); roeddent yn cael eu cyrraedd o ran nifer yn cwblhau (12,450 mewn cymhariaeth â'r targed o 12,120), cyfranogiad menywod (45% mewn cymhariaeth â'r targed o 42%) a mynd i mewn i gyflogaeth (26% mewn cymhariaeth â'r targed o 21%), ond nid oeddent yn cyrraedd y targed ar gyfer cael cymwysterau (36% mewn cymhariaeth â 61%) neu fynd ymlaen i addysg bellach (14% mewn cymhariaeth â'r targed o 18%).
- 2.8 Er gwaethaf barn gadarnhaol am Hyfforddiaethau yn gyffredinol, yn y gwerthusiad gwreiddiol roedd rhai rhanddeiliaid yn mynegi pryderon ymarferol penodol yn ymwneud â materion fel staffio'r darparwyr, diffyg hyblygrwydd ac ymgysylltiad â rhanddeiliaid. Roedd pryderon hefyd nad oedd unigolion a ddosbarthwyd fel Haen 2⁶ yn y model pum haen a ddefnyddiwyd yn y Fframwaith Ymgysylltu a Symud Ymlaen (YEPF) yn cael digon o gefnogaeth un i un neu ddysgu ychwanegol. Roedd pryderon hefyd am y gyfran o bobl ifanc sy'n cael eu cyfeirio at Brentisiaethau.
- 2.9 Gwnaeth y gwerthusiad nifer o argymhellion ar gyfer newidiadau i'r Rhaglen Hyfforddiaethau, gan gynnwys:⁷
- Pwyslais ar ennyn ymlyniad cyflogwyr i sicrhau bod digon o ddarpariaeth o leoliadau gwaith da, yn arbennig ar gyfer sefydliadau yn y trydydd sector er mwyn sicrhau cyfleoedd i bobl ifanc sydd ag anghenion ychwanegol.

⁵ 2016, York Consulting et al, Gwerthusiad o raglen dysgu seiliedig ar waith 2011-15: Hyfforddiaethau

⁶ Rhai 16 ac 17 oed sy'n hysbys i Gyrfa Cymru, nad ydynt ar gael ar gyfer addysg, gwaith neu hyfforddiant

⁷ 2016, York Consulting et al, Gwerthusiad o raglen dysgu seiliedig ar waith 2011-15: Hyfforddiaethau

- Monitro'r gyfran o leoliadau gwaith mewn mannau gwaith 'real' a 'dynwaredol', o bosibl trwy ychwanegiadau at set data Dysgu Gydol Oes Cymru (LLWR).
- Ymestyn cefnogaeth lai dwys o gyfnod o bedair wythnos i wyth wythnos.
- Hwyluso mwy o gydweithio rhwng darparwyr Hyfforddiaethau.
- Egluro rôl Gyrfa Cymru.
- Adolygiad o ddulliau marchnata cenedlaethol a lleol.
- Adolygiad o elfennau'r rhaglen i sicrhau bod yr elfen Ymgysylltiad yn cynnig digon o gefnogaeth, wedi ei theilwrio i'r cohort cymwys i gyd, a bod yr elfen Lefel 1 a'r ffrwd Pont at Waith wedi gwella'r nifer sy'n symud ymlaen i Brentisiaethau.
- Adolygiad o gefnogaeth ychwanegol i ddysgwyr i sicrhau ei fod yn cael ei ddefnyddio pan fydd ei angen.
- Cyhoeddi ac adolygu data mewn cymhariaeth â thargedau ESF.

Y rhaglen bresennol

Nodau a Strwythur

- 2.10 Nod y rhaglen Hyfforddiaethau bresennol yw lleihau'r gyfran o rai 16-19 mlwydd oed yng Nghymru sy'n cael eu galw yn NEET a hwyluso eu symud i waith neu addysg bellach, a chynyddu hyder a chymhelliant y rhai sy'n cymryd rhan.
- 2.11 Sicrhawyd cyllid ESF dan:
- Echel Blaenoriaeth 3: Cyflogaeth a Chyrhaeddiad Pobl Ifanc, ac
 - Amcan Penodol 1: Lleihau diweithdra a'r nifer o rai 16-24 oed nad ydynt mewn Gwaith, Addysg neu Hyfforddiant (NEET).
- 2.12 Mae Cynllun Busnes Hyfforddiaethau 2014 i 2022 yn nodi'r elfennau gofynnol canlynol ar gyfer Hyfforddiaeth.⁸
- Cefnogaeth un i un i bobl ifanc i gael mentora a chyfarwyddyd gyrfa;
 - Cyrsiau byr, rhyngweithiol, galwedigaethol sy'n berthnasol i fydd gwaith;
 - Sgiliau rhifedd a llythrennedd;
 - Sgiliau cyflogadwyedd;
 - Sgiliau bywyd; a
 - Rhyngweithio gyda chyflogwyr, neu brofiad gwaith.

⁸ 2016, Cynllun busnes ar gyfer gweithrediad 2014-2022: Hyfforddiaethau (Dwyrain Cymru neu Orllewin Cymru a'r Cymoedd), llyw.cymru

- 2.13 Mae'r Cynllun Busnes yn ymrwymo Llywodraeth Cymru i adolygu gweithrediad y rhaglen Hyfforddiaethau yn gyson i sicrhau bod canfyddiadau'r gwerthusiad o'r cyfnod blaenorol (sy'n cael ei ddisgrifio uchod) yn cael eu cynnwys yn y rhaglen. Yn benodol, nodau'r rhaglen yn ymwneud â chynnydd yn y gefnogaeth a chyflawni hyblyg i bobl ifanc sydd bellaf o'r farchnad lafur, negeseuon clir a chyson gan Lywodraeth Cymru ac yn rhoi pwyslais ar sicrhau llwybrau clir i symud ymlaen i waith neu addysg bellach.
- 2.14 Mae tair ffrwd i'r rhaglen Hyfforddiaethau: Ymgysylltiad, Lefel 1 a Phont at Waith.⁹
- **Ymgysylltiad:** Anelwyd y ffrwd Ymgysylltiad at bobl ifanc sydd naill ai â rhwystrau i'w hatal rhag dysgu pellach a chyflogaeth neu sydd angen cadarnhad o ffocws galwedigaethol dewisedig neu lwybr i symud ymlaen. Mae'n golygu dynodi ac asesu rhwystrau, lleoliadau gwaith â phwyslais galwedigaethol, hyfforddiant yn y sgiliau gofynnol a chyfle i gwblhau cymwysterau Lefel Mynediad (fframwaith QCF neu NQF) neu Lefel 2 ac is (fframwaith Sgiliau Hanfodol Cymru).
 - **Lefel 1:** Anelwyd y ffrwd Lefel 1 at bobl ifanc sydd eisoes wedi cael pwyslais galwedigaethol ac wedi cael eu hasesu fel rhai sy'n gallu cwblhau cymhwyster Lefel 1 ond nid un Lefel 2 neu uwch. Mae'n golygu dynodi rhwystrau sy'n atal dysgu, ac yn anelu at ymdrin â nhw trwy gyflawni cymhwyster Lefel 1 (fframwaith QCF neu NQF) neu Lefel Mynediad 3 i Lefel 2 (fframwaith Sgiliau Hanfodol Cymru) sy'n berthnasol i yrfa trwy ddefnyddio lleoliadau gwaith, gwaith cymunedol a gwirfoddol a dysgu mewn canolfan.
 - **Pont at Waith:** Anelwyd y ffrwd Pont at Waith at bobl ifanc sydd yn canolbwyntio ar alwedigaeth, yn barod am waith ac wedi cwblhau o leiaf un o'r ddwy ffrwd arall. Os ydynt wedi cwblhau'r ffrwd Ymgysylltiad rhaid iddynt fod yn uwch na Lefel 1; os ydynt wedi cwblhau Lefel 1 rhaid iddynt fod wedi cwblhau'r cymwysterau Lefel 1 gofynnol. Mae'r ffrwd hon yn darparu elfennau o gymwysterau Lefel 2 (fframwaith QCF) i brofi gallu galwedigaethol, Tystysgrifau Technegol (o fframwaith Prentisiaeth priodol) a/neu gymwysterau Lefel 2 (fframwaith Sgiliau Hanfodol Cymru). Wrth recriwtio, mae bwriad i gyflogwyr gynnig gwaith i bobl ifanc ar ôl iddynt gwblhau'r Hyfforddiaeth.

⁹ 2015, Manyleb a chyfarwyddyd rhaglen dysgu seiliedig ar waith, llyw.cymru

Themâu Trawsbynciol

2.15 Fel amod o gyllid ESF, mae'r rhaglen Hyfforddiaethau wedi ymgorffori'r themâu trawsbynciol canlynol: cyfleoedd cyfartal, datblygiad cynaliadwy a thaclo tlodi.

- **Cyfleoedd Cyfartal:** Mae'n ofynnol i ddarparwyr gael polisiau cydraddoldeb ac amrywiaeth addas yn eu lle i sicrhau bod yr holl bobl ifanc cymwys yn cael mynediad cyfartal i gyfleoedd Hyfforddiaethau beth bynnag fo eu nodweddion a ddiogelir. Rhaid i ddarparwyr adolygu eu perfformiad yn flynyddol, ac anelu at herio stereoteipiau a thaclo gwahaniaethu.
- **Datblygu cynaliadwy:** Un o ofynion derbyn cyllid ESF yw bod raid i ddarparwyr gefnogi ac annog datblygu cynaliadwy. Mae'n ofynnol iddynt gael strategaeth wedi ei chofnodi ar gyfer Addysg dros Ddatblygu Cynaliadwy a Dinasyddiaeth Fyd-eang (ESDGC), ac mae'n rhaid iddi gwmpasu ymrwymiad ac arweinyddiaeth, rheolaeth drefniadol, dysgu ac addysgu a chymuned a phartneriaethau. Rhaid i'r strategaeth gynnwys amcanion, targedau a blaenoriaethau penodol ar gyfer ESDGC, i'w hadolygu yn flynyddol. Gofynnir i ddarparwyr hefyd roi adroddiad am eu dull o ymdrin â Buddion Cymunedol i Grŵp Sgiliau, Addysg Uwch a Dysgu Gydol Oes Llywodraeth Cymru (SHELL).
- **Taclo tlodi:** Gall hyfforddiaethau helpu i daclo tlodi trwy gynyddu sgiliau a phrofiad y dysgwyr a thrwy hynny gynyddu eu potensial yn y farchnad waith. Yn ychwanegol, rhoddir lwfans heb brawf modd i'r holl ddysgwyr ar £30 yr wythnos i'r rhai yn y ffrwd Ymgysylltiad a £50 yr wythnos i'r rhai sydd yn y ddwy ffrwd arall. Telir hefyd am gostau teithio rhesymol dros 10 y cant o'r lwfans wythnosol.

Cymhwyster

2.16 Mae'r rhaglen Hyfforddiaethau bresennol ar gael i unigolion sy'n bodloni'r meini prawf canlynol¹⁰:

- Yn 16 i 19 oed ar gychwyn yr Hyfforddiaeth, neu yn 15 oed wrth orffen addysg amser llawn ac yn troi yn 16 yn y Mehefin, Gorffennaf neu Awst dilynol;
- Ddim mewn addysg, gwaith na hyfforddiant (NEET);
- Yn byw yng Nghymru fel arfer; ac
- Yn bodloni meini prawf manyleb y rhaglen (e.e. o ran asesu angen).

Cofrestru

¹⁰ 2015, Manyleb a chyfarwyddyd rhaglen dysgu seiliedig ar waith, llyw.cymru

2.17 Dan y rhaglen bresennol, trwy Gyrfa Cymru y ceir cyfeiriadau i'r Rhaglen Hyfforddiaethau. Yn y rhan fwyaf o achosion, bydd hyn yn gyfeiriad uniongyrchol gan gynghorydd Dewisiadau Gyrfa ar ôl asesiad o anghenion unigolyn. Cyfeiriadau o'r fath yw'r unig ddull cofrestru ar gyfer y ffrydiau Ymgysylltiad a Phont at Waith. Ond mae'n bosibl i unigolion cymwys gyfeirio eu hunain i'r ffrwd Lefel 1, er ei bod yn ofynnol iddynt gwblhau cyfweiliad cyfarwyddyd galwedigaethol gyda chynghorydd Dewisiadau Gyrfa er mwyn cael ffurflen gais.¹¹

2.18 Ar ôl eu cyfeirio, cyfrifoldeb y darparwyr yw cynnal cyfweiliad cychwynnol, cynefino ac asesiad cychwynnol, ac i ddatblygu a monitro cynllun dysgu unigol (ILP).

Rheoli Data

2.19 Cyflwynir yr holl ddata yn electronig gan ddarparwyr trwy'r system LLWR. Fe'i defnyddir i dynnu cyllid ESF i lawr trwy'r System Reoli Data Ewropeaidd (EDMS), y mae data yn cael ei lawrlwytho iddi o'r system LLWR. Mae'r data yn cael ei wirio gan Wasanaeth Sicrhau a Llywodraethu Darparwyr Llywodraeth Cymru i sicrhau ei fod yn cyfateb ag amodau manyleb y rhaglen a chontractau darparwyr. Fe'i defnyddir hefyd gan y Tîm Darpariaeth Ddysgu i adolygu arferion darparwyr, rhannu arfer da ac ymdrin ag arfer gwael. Defnyddir data hefyd gan Lywodraeth Cymru i asesu cyfraddau cyfranogiad yn ôl nodweddion a ddiogelir ac i hyrwyddo cydraddoldeb ac amrywiaeth.

Safonau

2.20 Er mwyn sicrhau safon y rhaglen, mae'n ofynnol i ddarparwyr gwblhau Adroddiadau Hunan Asesiad blynyddol a Chynlluniau Datblygu Ansawdd, ar sail Fframwaith Arolygu Cyffredin Estyn. Mae Llywodraeth Cymru yn cynnal adolygiad blynyddol ar sail risg trwy ei swyddogaeth Perfformiad Darparwyr, gan roi adroddiad ar gynnydd mewn cymhariaeth â meincnodau allweddol i Weinidogion.

2.21 Dylid nodi hefyd, yn 2017, bod Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi safonau proffesiynol newydd ar gyfer ymarferwyr addysg bellach a dysgu yn seiliedig ar waith. Nod y safonau newydd, a luniwyd ar y cyd â chynrychiolwyr o'r sector, yw cefnogi'r holl ymarferwyr i ymgysylltu â dysgu proffesiynol.¹²

¹¹ 2015, Manyleb a chyfarwyddyd rhaglen dysgu seiliedig ar waith, llyw.cymru

¹² <http://learning.gov.wales/resources/collections/professional-standards?lang=en#collection-3>

Targedau

- 2.22 Roedd gan raglen 2014-2022 darged cyffredinol o 18,418 o Hyfforddiaethau wedi eu cwblhau yn Nwyrain Cymru (DC) a 25,698 o Hyfforddiaethau wedi eu cwblhau yng Ngorllewin Cymru a'r Cymoedd (GCC)
- 2.23 Dengys Tabl 1 y targedau a ragwelwyd (allbwn a deilliannau) ar gyfer y rhaglen Hyfforddiaethau, am y cyfnod 2014-2022, ynghyd â chynnydd hyd yn hyn (Rhagfyr 2017); rhoddir manylion y deilliannau yn ôl rhyw yn Nhabl 2.¹³ Sylwer mai dadansoddiad i'r diben o ddata EDMS yw hwn, sydd wedi cael ei gynnal yn benodol ar gyfer y gwerthusiad hwn, ac ni fydd yn gyson ag ystadegau swyddogol a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru, sy'n defnyddio rhewi data terfynol hwyrach a chohort ehangach.¹⁴ Y pwyntiau allweddol yw:
- Llwyddodd GCC i gyflawni bron i ddwy ran o bump (35.3%) o'u targed cwblhau Hyfforddiaethau, mewn cymhariaeth â bron i chwarter ar gyfer DC (24.5%).
 - Nid yw DC wedi cyrraedd y targed o 56 y cant yn cael cymwysterau wrth adael (53.7%), er bod GCC yn gwneud hynny (60.7%).
 - Mae'r ddau ranbarth wedi mynd tu hwnt i'r targed o 20 y cant mewn addysg neu hyfforddiant wrth adael; cyflawnodd DC 53.8 y cant a GCC 49.6 y cant.
 - Nid yw'r naill ranbarth na'r llall ar y llwybr i gyrraedd y targed o 28 y cant yn mynd i waith wrth adael, er bod DC yn nes ati ar 20.7 y cant mewn cymhariaeth â 17.4 y cant ar gyfer GCC.
 - Yn y ddau ranbarth, mae cyfranogiad menywod dros y targed o 50 y cant, er ei fod yn uwch yn DC (57.7%) na GCC (54.6%).
 - Ar gyfer DC, mae cyfranogiad BME yn mynd ymhell tu hwnt i'w targed o 2.2 y cant (10.3%), er nad yw GCC ar y llwybr i'w gyrraedd ar hyn o bryd (1.5%).
 - Nid yw'r un o'r ddau ranbarth wedi cyrraedd y targed 20.6 y cant ar gyfer y gyfran o hyfforddeion sy'n datgan bod ganddynt anabledd a/neu anhawster dysgu, neu gyflwr iechyd sy'n cyfyngu ar eu gwaith (WLHC); cyrhaeddodd GCC 19.7 y cant a DC 18.6 y cant.
 - Aeth y ddau ranbarth tu hwnt i'r targed 1 y cant ar gyfer y gyfran o hyfforddeion sy'n datgan bod ganddynt gyfrifoldebau gofalu; cyrhaeddodd DC 1.6 y cant a GCC 1.4 y cant.

¹³ Adroddiadau Cynnydd Hyfforddiaethau Llywodraeth Cymru, Rhagfyr 2017.

¹⁴ Data EDMS yn cynnwys dysgwyr a ariennir gan yr ESF yn unig, tra mae ystadegau swyddogol cyhoeddedig Llywodraeth Cymru hefyd yn cynnwys dysgwyr a ariennir gan ffynonellau eraill.

- Ar gyfer pob un o ddeilliannau'r rhaglen, mae'r gyfran o Hyfforddeion sy'n llwyddo sy'n fenywod yn uwch yn DC na GCC. Mae cyfanswm o 48.3 y cant o Hyfforddeion sy'n cael cymhwyster wrth adael yn DC yn fenywod, mewn cymhariaeth â 45.3 y cant yn GCC; mae 52.5 y cant o Hyfforddeion sy'n mynd i waith wrth adael yn DC yn fenywod mewn cymhariaeth â 44.1 y cant yn GCC; mae 46.8 y cant o Hyfforddeion sy'n mynd i addysg neu hyfforddiant wrth adael yn DC yn fenywod mewn cymhariaeth â 43.2 y cant yn GCC.

Tabl 1: Targedau a pherfformiad rhaglen hyfforddiaethau hyd Ragfyr 2017 ¹⁵

Rhanbarth	Ardal	Targed		Nifer o hyfforddemon	Perfformiad ar hyn o bryd	Canran cynnydd tuag at y targed cyflawn
		Cyfran	Nifer			
Dwyrain Cymru	Hyfforddiaethau a Gwblhawyd		18,418	4,513		24.5
	Cyfran sy'n cael cymwysterau wrth adael	56.0	10,314	2,426	53.8	23.5
	Cyfran mewn addysg/hyfforddiant wrth adael	20.0	3,683	2,426	53.8	65.9
	Cyfran yn mynd i waith wrth adael	28.0	5,157	936	20.7	18.2
	Cyfran yn Fenywod	50.0	9,209	2,572	57.0	27.9
	Cyfran yn BME	2.2	405	463	10.3	114.3
	Cyfran wnaeth ddatgan anabledd, anhawster dysgu, neu WLHC	20.6	3,794	839	18.6	22.1
	Cyfran a wnaeth ddatgan cyfrifoldebau gofalu	1.0	184	71	1.6	38.6
Gorllewin Cymru a'r Cymoedd	Hyfforddiaethau a Gwblhawyd		25,698	9,059		35.3
	Cyfran sy'n cael cymwysterau wrth adael	56.0	14,390	5,496	60.7	38.2
	Cyfran mewn addysg/hyfforddiant wrth adael	20.0	5,139	4,490	49.6	87.4
	Cyfran yn mynd i waith wrth adael	28.0	7,195	1,572	17.4	21.8
	Cyfran yn Fenywod	50.0	12,849	4,946	54.6	38.5
	Cyfran yn BME	2.2	565	133	1.5	23.5
	Cyfran wnaeth ddatgan anabledd, anhawster dysgu, neu WLHC	20.6	5,293	1,788	19.7	33.8
	Cyfran a wnaeth ddatgan cyfrifoldebau gofalu	1.0	256	128	1.4	50.0

¹⁵ Adroddiadau Cynnydd Hyfforddiaethau Llywodraeth Cymru, Rhagfyr 2017.

Tabl 2: Manylion deilliannau yn ôl rhyw rhaglen hyfforddiaethau hyd at Ragfyr 2017 ¹⁶

Rhanbarth	Deilliant	Nifer o hyfforddeion	Benyw		Gwryw	
			Nifer	Cyfran	Nifer	Cyfran
Dwyrain Cymru	Wedi cael cymwysterau wrth adael	2,426	1,172	48.3	1,254	51.7
	Wedi mynd i waith wrth adael	936	491	52.5	445	47.5
	Wedi mynd i addysg neu hyfforddiant wrth adael	2,426	1,135	46.8	1,291	53.2
Gorllewin Cymru a'r Cymoedd	Wedi cael cymwysterau wrth adael	5,496	2,488	45.3	3,008	54.7
	Wedi mynd i waith wrth adael	1,572	694	44.1	878	55.9
	Wedi mynd i addysg neu hyfforddiant wrth adael	4,490	1,938	43.2	2,552	56.8

¹⁶ Adroddiadau Cynnydd Hyfforddiaethau Llywodraeth Cymru, Rhagfyr 2017.

3. Canfyddiadau trwy gyfweiliadau manwl gyda swyddogion, rhanddeiliaid a darparwyr

Mae'r bennod nesaf yn rhoi'r canfyddiadau o gyfweiliadau manwl gyda saith o swyddogion Llywodraeth Cymru a phartneriaid a saith o ddarparwyr ac isgontractwyr oedd yn darparu'r rhaglen Hyfforddiaethau.

Dyluniad a rheolaeth y rhaglen

Amgyffrediad o'r model

- 3.1 Roedd darparwyr, swyddogion a phartneriaid yn gadarnhaol am ddiben a bwriad y rhaglen Hyfforddiaethau, gan ystyried ei fod yn ddull effeithiol o gefnogi'r cohort hwn o bobl ifanc. Ar adeg yr ail gomisiynu teimlid bod angen rhagor o amser i 'ymwreiddio' y strwythur cymharol newydd oedd i'r rhaglen; fel y cyfryw, dim ond newidiadau bychan iawn oedd wedi eu gwneud yn y fanyleb ar gyfer y cymal hwn o'r rhaglen Hyfforddiaethau. Ond, mae datblygiad Cymru'n Gweithio yn ceisio ymdrin â diffyg cyswllt a ddynodwyd rhwng dyluniad y rhaglen a darparu'r rhaglen yn arbennig i bobl ifanc anos eu cyrraedd.
- 3.2 Yn nodweddiadol roedd ymatebwyr yn disgrifio'r cynnig fel cam defnyddiol yn y daith tuag at waith, gan roi blas i'r dysgwyr o sector neu alwedigaeth benodol gan adael iddynt, yn dilyn y cyfle hwnnw, i newid eu meddwl a dilyn llwybr gwahanol.

Rwy'n meddwl bod rhai o'r bobl ifanc yma angen cerrig camu bach iddynt fedru symud ymlaen. (Un o swyddogion Llywodraeth Cymru)

- 3.3 Beth bynnag oedd y ffrwd yr oedd y person ifanc wedi cymryd rhan ynddi, teimlid bod y gefnogaeth sy'n cael ei rhoi fel arfer trwy Hyfforddiaeth yn galluogi person ifanc i ddatblygu sylfaen lydan o sgiliau gwell, yn arbennig yng nghyswllt cyflogadwyedd.
- 3.4 Roeddent hefyd yn croesawu'r hyblygrwydd a'r annibyniaeth i ddynodi'r gefnogaeth yr oeddent yn ystyried oedd fwyaf addas a pherthnasol i symud person ifanc ar hyd y daith honno.

Heb y cyllid a'r hyblygrwydd, yn sicr ar gyfer y ffrwd Ymgysylltiad, byddai gennym gorff sylweddol o fyfyrwyr a fyddai'n cael trafferth mynd trwy gymhwyster L1. (Darparwr)

Os ydym yn gwybod bod gan ddysgwyr gyfrifoldebau gofalu neu eu bod yn cael trafferth gallwn leihau eu horiau neu'r nifer o ddyddiau i

*wneud iddo weithio o'u cwmpas hwy. Os bydd arnynt angen
cefnogaeth ychwanegol byddwn yn sicrhau bod hynny ar gael.
Weithiau byddwn yn ymestyn ymgysylltiad i'r rhai sydd ei angen neu, i'r
gwrthwyneb, gallwn roi rhai ar y llwybr cyflym i Lefel 1. (Darparwr)
...y darparwr sy'n penderfynu gwneud yr hyn y mae am ei wneud
gyda'r unigolyn, i'w symud ymlaen. (Partner)*

- 3.5 Fel yr amlinellwyd yn gynharach yn yr adroddiad, mae'r rhaglen Hyfforddiaethau yn gweithredu ar draws tair ffrwd: Ymgysylltiad, Lefel 1 a Phont at Waith. Mae'r holl ddarparwyr ar gontract i ddarparu Hyfforddiaethau yn darparu gwasanaethau yn weithredol yn y ffrydiau Ymgysylltiad a Lefel 1 (yn fras yn gweithredu gyda dau draean o'r rhai sy'n cymryd rhan ar Ymgysylltiad a thraean ar ddarpariaeth Lefel 1). Ond, nid yw'r rhan fwyaf o ddarparwyr yn cyflawni'r ffrwd Pont at Waith o'r Rhaglen. Mewn sawl enghraifft nid oedd darparwyr yn gyfarwydd â'r hyn y gellid ei gynnig trwy'r ffrwd Pont at Waith. Yn y lleiafrif o achosion lle'r oedd y darparwr yn gyfarwydd, roeddent yn disgrifio natur gyfyngol y cynnig, gofynion y model talu a manteision ariannol cymharol cynigion tebyg (yn bennaf trwy'r rhaglenni Prentisiaethau a Thwf Swyddi Cymru). Mae'r ymwybyddiaeth ymhlith partneriaid o ran y graddau y mae Pont at Waith ar gael yn gymysg.
- 3.6 Mae symud dysgwyr o Ymgysylltiad i Lefel Un yn arwain at daliadau ychwanegol i'r Darparwr. Mewn rhai enghreifftiau mae hyn yn risg, gan y gall arwain at weld unigolion yn cael eu rhoi ar y ffrwd Ymgysylltiad yn amhriodol (ac yna yn symud ymlaen yn gyflym i'r ffrwd nesaf, gan arwain at daliad) neu unigolion ar y ffrwd Ymgysylltiad ac yn symud ymlaen i Lefel Un pan fyddai llwybr gwahanol, at Addysg Bellach er enghraifft, yn fwy addas.
- 3.7 Mae strwythur y rhaglen, wedi ei gwahanu yn ffrydiau, hefyd yn cael ei groesawu yn eang. Mae darparwyr yn dynodi bod Ymgysylltiad a Lefel 1 yn allweddol i'r cynnig gan y byddai Ymgysylltiad ar ei ben ei hun yn cael ei ystyried yn annigonol i symud llawer o bobl ifanc ymlaen i waith, tra bod Lefel 1 yn cynnig cam ymlaen o ran cymwysterau a gweithgaredd ac yn cyflwyno'r angen am fwy o ymrwymiad gan y cyfranogwyr.
- 3.8 Ond, nododd un partner, yn ymarferol, nad oedd y lefel Ymgysylltiad yn gweithio fel yr oedd wedi ei fwriadu. Mae'r cyfyngiadau ar allu darparwyr oherwydd yr amser a roddir iddynt i weithio gyda dysgwyr a'r cyfnod o bedair wythnos a roddir ar ôl

gorffen i symud ymlaen yn gadarnhaol, yn golygu eu bod yn llai abl i deilwrio eu cynnig yn ôl anghenion y dysgwyr.

- 3.9 O ran dull cyflwyno, cyfeiriodd nifer o ddarparwyr at symud i ffwrdd yn gynyddol oddi wrth y dull traddodiadol mewn dosbarth, gan ddod o hyd i brofiadau oedd a gogwydd galwedigaethol a'u cynnig (yn y gweithle yn aml) i helpu pobl ifanc i ddynodi beth y maent am ei wneud a'r yrfa y maent am ei dilyn.
- 3.10 Dan y model Hyfforddiaethau presennol, nid yw'r cyfranogwyr sydd wedi cyrraedd y trothwy Lefel 2 (cyfatebol i bump TGAU A*-C) neu uwch yn gymwys ar gyfer y rhaglen Hyfforddiaethau. Mynegodd rhai darparwyr bryderon y gall pwyslais ar gyrhaeddiad anwybyddu sialensiau o gwmpas hunanhyder a nodweddion cymeriad eraill a all danseilio pa mor barod yw person ifanc ar gyfer gwaith. Yn yr enghreifftiau hyn, ystyrid bod Hyfforddiaethau yn fodel addas i'w cefnogi.
- 3.11 Yn yr un modd, awgrymodd nifer o ddarparwyr y byddai ehangu'r grŵp oedran cymwys ar gyfer y rhaglen yn fuddiol ar gyfer cefnogi grŵp ehangach i gael mynediad at hyfforddiant a gwaith. Yn nodweddiadol, maent yn awgrymu y dylai Hyfforddiaethau fod ar gael hyd at 20 oed. Ond, dylid nodi bod gan unigolion hawl i fudd-daliadau o 18 oed, sy'n golygu na fydd Hyfforddiaethau, efallai, y dewis mwyaf atyniadol yn y tymor byr.

Caffael a chontractio

- 3.12 Roedd y broses gaffael ar gyfer y Rhaglen Hyfforddiaethau yn rhan o raglen dysgu seiliedig ar waith Llywodraeth Cymru. Cyhoeddir contractau yn flynyddol ar sail blwyddyn academiaidd, gyda'r caffael yn cael ei gyflawni bob 4-5 blynedd.
- 3.13 Ar gyfer y flwyddyn academiaidd 2016/17, sicrhodd saith o'r darparwyr ar y rhaglen dysgu seiliedig ar waith gontractau i gyflawni'r rhaglen Hyfforddiaethau (gostyngiad o wyth o ddarparwyr yn y flwyddyn flaenorol, o ganlyniad i gollid A4e Ltd o'r rhaglen) gydag amrywiaeth mawr yng ngwerth y contract i bob darparwr o £620,000 i £11.6m.¹⁷
- 3.14 Mae nifer o ddarparwyr yn gweithredu mewn consortia ac mae'r holl ddarparwyr yn is-gontractio o leiaf rai elfennau o'r gwasanaethau y maent yn eu darparu trwy'r rhaglen Hyfforddiaethau; mae'r rhan fwyaf hefyd yn defnyddio darparwyr trydydd parti i ddarparu elfennau o'u rhaglen gefnogaeth.

¹⁷ <http://gov.wales/docs/dcells/publications/161006-wbl-indicative-allocations-en.pdf>

- 3.15 Mae isgontractwyr trydydd sector hefyd yn darparu Hyfforddiaethau trwy dri chontractwr arweiniol ar wahân, gan adlewyrchu nod Llywodraeth Cymru bod y trydydd sector yn ymwneud mwy â Hyfforddiaethau. Yn nodweddiadol cyfeiriodd darparwyr at ba mor fasnachol yw'r contract, ac yn arbennig y cyfle i symud ymlaen yn gadarnhaol, fel rhwystr ar gyfer ymwneud â darparwyr trydydd sector ac isgontractwyr, a dyna pam bod y niferoedd o sefydliadau trydydd sector sy'n ymwneud â'r rhaglen yn isel.
- 3.16 I'r gwrthwyneb, teimlai swyddogion Llywodraeth Cymru ei bod yn bwysig i bartneriaid trydydd sector fod yn ymwneud â'r darparu gan eu bod yn cael eu gweld yn bartneriaid allweddol ar gyfer ymgysylltu ag amrywiaeth eang o ddysgwyr a'u cefnogi. Ond roedd ansicrwydd am y graddau yr oedd darparwyr wedi bod yn llwyddiannus yn hyn o beth.
- 3.17 Gofynnwyd i'r darparwyr arweiniol am eu safbwyntiau ar y broses gaffael ar gyfer y rhaglen Hyfforddiaethau. Roedd mwyafrif y darparwyr yn hapus â'r dull caffael er bod nifer o ddarparwyr yn teimlo y byddai rhagor o eglurder ar y meini prawf allweddol ar gyfer dethol yn ddefnyddiol. Roedd hyn yn arbennig o wir mewn amgylchiadau pan oedd darparwr yn sicrhau contract yn un ardal ond nad oedd yn cael yr un contract mewn ardal arall.
- 3.18 Roedd hefyd ddwy enghraifft hysbys lle'r oedd darparwyr wedi sicrhau contractau i gyflawni mewn ardaloedd penodol lle nad oedd ganddynt unrhyw brofiad blaenorol. Pan oedd hyn yn digwydd, yn nodweddiadol, roedd yn hwyhau gweithredu'r rhaglen wrth i ddarparwyr geisio ehangu eu hadnabyddiaeth o'r ardal darged, sefydlu cysylltiadau gyda sefydliadau partner (Gyrfa Cymru yn benodol) a darparwyr trydydd parti ac i sefydlu eu presenoldeb eu hunain yn y lleoliad hwnnw. Er nad yw hyn ynddo ei hun yn rheswm i beidio dyfarnu contract i ddarparwr penodol, mae'n bwysig i'r holl randdeiliaid ddeall yn glir beth yw'r oblygiadau o ran amseru a'r effaith posibl ar gyflawni.
- 3.19 Yn fras, teimlai swyddogion Llywodraeth Cymru a phartneriaid bod comisiynu a rheoli'r rhaglen wedi mynd yn dda, ond, nododd un ymatebwr bod rhai problemau o ran rheoli contract yn dal angen eu datrys i sicrhau ansawdd y ddarpariaeth. Roedd hyn oherwydd bod unrhyw fonitro yn cael ei wneud ar lefel uchel i sicrhau bod pawb yn cadw at delerau'r contract, yn hytrach na llunio cysylltiadau gyda darparwyr ac edrych ar beth y maent yn ei gyflawni mewn gwirionedd.

Rwy'n credu bod y methiant wedi bod o ran dal darparwyr i gyfrif am yr hyn yr oeddent wedi dweud eu bod am ei gyflawni, a dweud y gwir.
(Un o swyddogion Llywodraeth Cymru)

Y cynnig hyfforddiant

- 3.20 Fel yr amlinellwyd yn gynharach yn yr adran hon, roedd y darparwyr yn canmol yr hyblygrwydd mawr yn y rhaglen Hyfforddiaethau, gan eu galluogi i ddefnyddio'r ddarpariaeth (naill ai trwy ei chyflawni yn uniongyrchol neu trwy ddarparwyr trydydd parti) sy'n bodloni anghenion pobl ifanc orau.
- 3.21 O ran lefel yr hyfforddiant sydd ar gael, cynigiodd lleiafrif o ddarparwyr am ailgyflwyno darpariaeth hyd at Lefel 2 NQF fel ymateb i fwch a amgyffredir yn y ddarpariaeth wasanaeth rhwng y ffrwd Lefel 1 a'r Rhaglen Prentisiaethau. Ond, roedd y mwyafrif yn hapus gyda lefel y ddarpariaeth sydd ar gael a lleiafrif yn gofyn na wneir unrhyw newidiadau pellach i'r model.

Recriwtio i'r rhaglen a'i hyrwyddo

- 3.22 Disgrifiodd y mwyafrif o'r darparwyr ostyngiad cyson yn y nifer o bobl ifanc sy'n cael eu recriwtio ar y rhaglen Hyfforddiaethau. Yn nodweddiadol, roedd y darparwyr yn gweld bod y gostyngiad mewn niferoedd yn adlewyrchu'r diffyg hyrwyddo ar y rhaglen. Cyfeiriodd rhai hefyd at newidiadau yn y meini prawf cymhwyster, gan awgrymu bod hynny wedi arwain at grŵp llai o bobl ifanc yn gymwys ar gyfer y rhaglen. O ganlyniad, mae hunan hyrwyddo ar y rhaglen Hyfforddiaethau wedi dod yn gynyddol amlwg ymhlith darparwyr fel ymateb i amgyffrediad y darparwyr o'r gostyngiad yn nifer y bobl ifanc cymwys. Ond, dylid nodi bod ffigyrau mewnol Gyrfa Cymru yn dangos bod digon o bobl ifanc wedi eu hasesu fel Haen 2 a Haen 3 ar gael ar gyfer Hyfforddiaethau.
- 3.23 Ysgolion yw'r brif farchnad ar gyfer recriwtio pobl ifanc i'r rhaglen Hyfforddiaethau. Yn aml cyfeiriodd darparwyr sector preifat at sialensiau o ran hyrwyddo Hyfforddiaethau mewn ysgolion. Yn y rhan fwyaf o achosion roedd y sialensiau hyn yn ymwneud â'r amgyffrediad bod ysgolion a rhieni yn ystyried y rhaglen fel y gyrchfan leiaf dymunol ar gyfer pobl ifanc mewn cymhariaeth â'r ddarpariaeth chweched dosbarth ac addysg bellach. O ganlyniad, teimlai darparwyr bod ysgolion yn aml yn gyndyn o hyrwyddo Hyfforddiaethau, gan arwain at ddiffyg ymwybyddiaeth ymhlith y grwpiau targed a phobl a all gael dylanwad ar eu penderfyniadau. Gwaethygydd y diffyg ymwybyddiaeth gan ddiffyg ymwybyddiaeth brand cymharol wrth gymharu â darpariaeth arall fel rhaglen Prentisiaethau.

- 3.24 Mae peth tystiolaeth anecdotaidd o batrymau daearyddol yn y graddau y mae ysgolion yn barod i ymwneud â Hyfforddiaethau. Er enghraifft, mae amgyffrediad bod llawer o ysgolion yng Nghaerffili yn barod i ymwneud â'r rhaglen. Ond awgrymodd darparwyr eraill bod y parodrwydd i ymwneud â'r rhaglen yn amrywio o ysgol i ysgol. Mewn un enghraifft cyfeiriodd darparwr at golli Swyddog Gyrfaedd mewn ysgolion fel ffactor oedd wedi cynyddu her ymgysylltu, tra bod darparwr arall wedi cael budd o sefydlu adran benodol gyda chyfrifoldeb penodol am recriwtio ysgolion, sydd wedi helpu i oresgyn rhai o'r sialensiau hyn.
- 3.25 Ni wnaeth y colegau addysg bellach gyda chontract i gyflawni Hyfforddiaethau ddisgrifio sialensiau wrth hyrwyddo'r rhaglen mewn ysgolion; mae hyn yn debygol o fod yn adlewyrchiad ar led y ddarpariaeth y byddant yn ei chynnig fel rhan o'u gwaith hyrwyddo gydag ysgolion. Mae'r dull hwn yn galluogi darparwyr i hybu Hyfforddiaethau fel rhan o set o gefnogaeth a gynigir i bobl ifanc.
- 3.26 Gwelir y cyfryngau cymdeithasol yn gynyddol fel llwybr allweddol i hyrwyddo'r rhaglen ac maent yn cael eu defnyddio yn weithredol gan yr holl ddarparwyr ond yn arbennig felly gan y rhai yn y sector preifat. Nid oedd yr holl ddarparwyr wedi mesur llwyddiant yr hyrwyddo trwy gyfryngau cymdeithasol, ond mae amgyffrediad ei fod yn offeryn cynyddol effeithiol ar gyfer hyrwyddo a recriwtio pobl ifanc i Hyfforddiaethau. Roedd rhai darparwyr yn arbennig o gadarnhaol am ei rôl: '*y cyfryngau cymdeithasol yw'r ffordd i fynd y dyddiau hyn*'. Cyfeiriodd nifer o ddarparwyr hefyd at 'dafod leferydd' fel llwybr pwysig i gyrraedd pobl ifanc, gan bwysleisio pwysigrwydd rhoi profiad positif.

Y broses gyfeirio

- 3.27 Mae proses gyfeirio glir yn bodoli yn y model cefnogaeth i'r rhai sy'n cymryd rhan a fydd yn y ffrwd Ymgysylltiad a'r ffrwd Lefel 1 (er y gall cyfranogwyr hefyd gyfeirio eu hunain ar gyfer y ffrwd Lefel 1 o'r Rhaglen Hyfforddiaethau). Mae'n ofynnol iddynt fynychu eu canolfan Gyrfa Cymru leol, pa bynnag ffordd y byddant wedi dod ar draws y rhaglen Hyfforddiaethau i gychwyn (gyda phobl ifanc sy'n cysylltu yn gyntaf â darparwr yn cael eu cyfeirio at Gyrfa Cymru, cyn cael eu cyfeirio yn ôl, o bosibl, at y darparwr hwnnw neu ddarparwr hollol wahanol). Pan fyddant yn mynd i ganolfan Gyrfa Cymru, yn aml bydd pobl ifanc yn cael cyfle i ymwneud yn uniongyrchol â darparwyr lleol, sy'n gallu amlinellu'r gefnogaeth nodweddiadol y maent yn ei

chynnig trwy'r rhaglen. Mewn rhai ardaloedd (e.e. Caerdydd) mae pobl ifanc yn cael y cyfle i fynd allan ac ymweld â'r darparwyr. Ond, adroddodd y mwyafrif o ddarparwyr nad ydynt yn cael y cyfleoedd hyn ac mae rhai darparwyr yn teimlo nad yw pobl ifanc yn cael digon o wybodaeth am y gefnogaeth sydd ar gael. Yn dilyn adolygiad o'r darparwyr gwahanol, bydd y person ifanc, yn nodweddiadol ar y cyd â chynghorydd Dewisiadau Gyrfa, wedyn yn dynodi'r darparwr mwyaf addas ar gyfer ei anghenion a'i ddyheadau gyrfa. Mae'r ffrwd o'r Hyfforddiaethau y maent yn cymryd rhan ynddo yn cael ei arwain i gychwyn gan y cyfeiriad gan Gyrfa Cymru ac mae cyrhaeddiad yr unigolyn yn yr ysgol yn cael dylanwad arno. Wedi dweud hynny, yn nodweddiadol mae darparwyr yn cynnal asesiad diagnostig fel rhan o'r broses ymgysylltu, i bennu os yw'r ffrwd honno yn addas ar gyfer yr unigolyn.

- 3.28 Teimlai swyddogion a phartneriaid ehangach bod y cydweithio mewn partneriaeth rhwng Llywodraeth Cymru, darparwyr, Gyrfa Cymru a phartneriaid eraill ar y rhaglen Hyfforddiaethau i gefnogi cyfeirio yn 'dameidiog' Teimlid bod hyn yn her arbennig wrth sicrhau bod cyfeiriadau effeithiol ac effeithlon rhwng darparwyr a Gyrfa Cymru. Ystyrid bod hyn yn wir oherwydd yr adnoddau a'r gallu sydd ar gael yn Gyrfa Cymru i fedru ymdrin â chyfeiriadau yn effeithiol.
- 3.29 Adroddodd partneriaid, pan fydd partneriaethau cryf yn eu lle, bod pethau'n gweithio'n dda, er enghraifft, pan fydd awdurdodau lleol yn ymwneud â'r broses gyfeirio YEPF gallant gefnogi ymgysylltu a chyfeirio pobl ifanc at Gyrfa Cymru ac ail-ymgysylltu â'r rhai sydd mewn perygl o syrthio allan o'r gyfundrefn. Disgrifiodd un swyddog, pan fydd partneriaethau yn gweithio'n dda, y gall person ifanc gael ei gyfeirio at Gyrfa Cymru gan awdurdod lleol a'i gyfeirio ymlaen yn gyflym at ddarparwr, a fydd wedyn yn tynnu sylw os bydd yn syrthio o'r gyfundrefn neu mewn perygl o wneud hynny. Soniodd swyddog arall am effeithiolrwydd cael darparwyr yn rhan o '*drafodaethau dan arweiniad yr awdurdod lleol am symud pobl ifanc ymlaen*', gan gynnwys ymgysylltu â phobl ifanc a'r model symud ymlaen pum haen.
- 3.30 Ond, cododd y mwyafrif o ddarparwyr bryderon am y broses gyfeirio. Roedd rhai yn amau pa mor ddiduedd yw Gyrfa Cymru ar sail yr amgyffrediad bod diffyg cydbwysedd yn y nifer o gyfeiriadau i bob darparwr. Roedd y pryder hwn yn cyfeirio yn benodol at y ffrwd Ymgysylltiad lle mae'r ddarpariaeth sydd ar gael yn generig ar y cyfan, gan leihau'r angen i gyfeirio ar sail dyheadau gyrfa. Ond, nid yw graddau'r cyfeiriadau dilynol at ddarparwyr mwy arbenigol ar ôl gorffen y ffrwd Ymgysylltiad yn

glir. Mae hyn yn awgrymu bod angen clir am gyfeiriad addas yn ystod yr ymgysylltiad cyntaf a gwell peirianwaith ar gyfer cyfeirio ymlaen.

- 3.31 Yn ychwanegol, er bod cydnabyddiaeth y gallai'r person ifanc fod wedi cael dylanwad ar gyrchfan ei gyfeiriad, dynododd y darparwyr enghreifftiau pan oedd pobl ifanc yn cael eu cyfeirio i'w rhaglen heb unrhyw ddiddordeb yn y cynnig nag yn y math o yrfaoedd y byddai'r gefnogaeth yn nodweddiadol yn arwain atynt. Er y gall hyn gael ei amgyffred fel canlyniad i'r broses gyfeirio, gall y ffaith bod rhai pobl ifanc wedi colli cysylltiad beth bynnag hefyd fod yn dylanwadu arno.
- 3.32 Yn yr un modd â swyddogion a phartneriaid, mynegodd y darparwyr hefyd bryderon am yr amgyffrediad o ddiffyg adnoddau yn Gyrfa Cymru, sy'n cael effaith ar effeithiolrwydd y broses gyfeirio. Roedd y nifer o gamau y mae'n rhaid i berson ifanc fynd trwyddynt fel rhan o'r broses gyfeirio yn bryder i lawer o'r darparwyr hyfforddiant gyda rhai yn disgrifio ei fod yn aneffeithiol a chymhleth, gan gynyddu'r risg y bydd pobl ifanc yn gadael y rhaglen.

Mae'n gwneud i'r rhai sy'n cymryd rhan neidio trwy gylchoedd diangen ac mae rhai yn gorfod teithio i'w swyddfa Gyrfa Cymru agosaf ac ni allant fforddio hynny. Ond gyda Gyrfa Cymru gallwch aros am dair wythnos am gyfweiliad cyfarwyddyd a thair wythnos am y ffurflen gyfeirio. Dangosodd ymchwil bod angen ymwneud â phobl ifanc ar unwaith ar ôl iddynt adael yr ysgol ac os bydd yn cymryd gormod o amser bydd llawer ohonynt yn mynd ar goll
(Darparwr)

- 3.33 Roedd rhai darparwyr yn rhwystredig hefyd ei bod yn ofynnol iddynt gyfeirio pobl ifanc, oedd wedi cysylltu â nhw i gychwyn, yn ôl at Gyrfa Cymru i Gyrfa Cymru eu cyfeirio yn ôl, neu at ddarparwr gwahanol. Nid oedd rhai o'r bobl yma yn cael eu cyfeirio yn ôl at yr un darparwr oedd wedi buddsoddi adnoddau i ymgysylltu â nhw yn y lle cyntaf.
- 3.34 Ond roedd rhai darparwyr yn gadarnhaol am y broses gyda llawer yn cyfeirio at eu perthynas dda â Gyrfa Cymru ac eraill gan nodi y byddai'n anghywir i hunangyfeirio: *'Dwi'n gefnogol iawn i'r broses gyfeirio, dylai pobl ifanc gael cyngor – ddylen nhw ddim hunangyfeirio'* (Darparwr), gan danlinellu pwysigrwydd perthynas gref gyda chynghorwyr Gyrfa Cymru a Ffurflen Gyfeirio Hyfforddiaeth gynhwysfawr a manwl.

3.35 Mynegodd y rhan fwyaf o swyddogion Llywodraeth Cymru a phartneriaid bryderon am ba mor briodol yw cyfeirio i wahanol ffrydiau Hyfforddiaethau, yn arbennig y rhai sy'n cael eu cyfeirio i Ymgysylltiad. Mae barn gyffredin nad yw'r rhai sydd â mwyaf o angen y ffrwd Ymgysylltiad o angenrheidrwydd yn mynd ar y rhaglen oherwydd cyndynrwydd darparwyr i gymryd "unigolion mwy heriol". Gwelwyd bod hyn o ganlyniad i rywfaint o drafodaeth am lefel yr ymgysylltiad ymlaen llaw oedd yn ofynnol i ddarparwyr ei gynnig, gyda'r darparwyr ddim yn ei weld yn rhan o'u rôl hwy:

'mynd i gartref person ifanc, eu codi o'r gwely... bwyd, eu cael ar y bws, a'u cael at ddarparwr' (Un o swyddogion Llywodraeth Cymru).

Er bod hyblygrwydd y rhaglen yn cael ei ganmol yn gyffredinol, awgrymodd nifer o randdeiliaid bod angen rhagor o hyblygrwydd yn y model Hyfforddiaethau i sicrhau y gall darparwyr fod yn fwy ymatebol i anghenion y dysgwyr yma.

3.36 O ran y cyfeiriad ei hun, rhoddwyd pwysigrwydd mawr i'r Ffurflen Gyfeirio gan ddarparwyr; ond, ystyrid bod ansawdd y wybodaeth ar y ffurflen yn amrywiol, gan ddibynnu ar y swyddfa Gyrfa Cymru yr oedd yn deillio ohoni. Mae hyn wedi creu sialensiau penodol pan nad yw problemau iechyd meddwl (er enghraifft) wedi cael eu cofnodi yn ddigonol ar y ffurflen. Ar un achlysur, adroddodd darparwr bod hyn wedi effeithio ar ei allu i hawlio am gyllid Anghenion Dysgu Ychwanegol/Cefnogaeth Ddysgu Ychwanegol gan nad oedd ganddo'r dystiolaeth briodol yn ei lle (gweler 3.40 isod). Awgrymodd un darparwr y gall y cyfweiliad cyfarwyddyd annibynnol fod yn fwy effeithiol tua phedair wythnos ar ôl cychwyn ar y ffrwd Ymgysylltiad i roi cyfarwyddyd cliriach trwy ymgynghori â pherson ifanc.

3.37 Treialwyd cynllun hunangyfeirio yng Nghonwy a Sir Ddinbych a wnaeth alluogi i gyfranogwyr gael eu recriwtio yn uniongyrchol ar y ffrwd Ymgysylltiad. Cynigiodd y darparwyr a gymerodd ran yn y cynllun treialu farn gymysg am y profiad. Teimlai un darparwr ei fod wedi cynnig rywfaint o annibyniaeth, wedi cynyddu hyblygrwydd a gallu i ymateb i'r model, gan eu galluogi i ddefnyddio swyddogion ymgysylltu yn y cymunedau i dargedu ac ymgysylltu â phobl ifanc a'u recriwtio yn uniongyrchol ar y rhaglen. Roedd darparwyr eraill wedi cael llai o lwyddiant trwy'r cynllun treialu, gan awgrymu bod pobl ifanc yn naturiol yn ystyried Gyrfa Cymru fel y cam cyntaf o ran ymgysylltu â Hyfforddiaethau oherwydd yr ymwybyddiaeth o'r sefydliad a geir trwy'r ysgolion.

Proses ymgysylltu a darparu

3.38 Unwaith y mae person ifanc yn rhan o'r rhaglen mae'r dull a gynigir gan ddarparwyr yn gyson i raddau helaeth ac yn gyffredinol mae'n cynnwys y camau canlynol:

- Cyfweliad anffurfiol – i amlinellu'r ddarpariaeth a gynigir ac i archwilio dyheadau'r person ifanc
- Cynefino – rhaglen o ymgysylltu cychwynnol a gweithgaredd ymgyfarwyddo yn amrywio o ddau ddiwrnod i bythefnos
- Datblygu eu Cynllun Dysgu Unigol (ILP) – roedd yr elfen hon o'r model (sy'n un o ofynion darparu Hyfforddiaethau) o werth amrywiol i'r darparwyr. Teimlai rhai ei fod yn offeryn defnyddiol i gymell/rhoi cyfeiriad oedd yn rhoi strwythur defnyddiol i'r adolygiadau misol, tra'r oedd eraill yn ei ystyried yn ymarfer rhoi tic mewn blychau.
- Y cyfranogwr yn ymwneud â'r ddarpariaeth. Mae hyn yn amrywio o ddarparu hyfforddiant yn uniongyrchol, i gefnogaeth darparwr trydydd parti neu leoliadau gwaith
- Adolygiadau Misol - i adolygu cynnydd a disgwyliadau/dyheadau.

3.39 Yn wahanol i raglenni cyflogadwyedd eraill tebyg, mae dysgwyr yn derbyn lwfans ar Hyfforddiaethau. Ond, teimlai llawer o ddarparwyr y dylai'r lwfans sy'n cael ei gynnig i bobl ifanc ar y ffrwd Ymgysylltiad o'r rhaglen gael ei gynyddu i sicrhau bod y rhaglen yn apelio atynt mewn cymhariaeth â dewisiadau eraill. Ar hyn o bryd mae'r rhai sy'n cymryd rhan yn derbyn £30 yr wythnos ar y ffrwd Ymgysylltiad a £50 yr wythnos ar y ffrwd Lefel 1. Teimlai un darparwr, wrth i'r gwahaniaeth rhwng y lleiafswm cyflog a'r lwfans gynyddu, bod y rhai sy'n cymryd rhan yn gynyddol yn cael eu hysgogi i sicrhau gwaith ar y lleiafswm cyflog gan y bydd yn cynnig cyflog uwch iddynt yn y dyfodol agos, er bod llai o le i ddatblygu gyrfa.

Cefndiroedd ac anghenion cefnogaeth y rhai sy'n cymryd rhan

3.40 Roedd cytundeb cyffredinol ymhlith darparwyr a phartneriaid bod pobl ifanc sy'n ymwneud â Hyfforddiaethau yn dangos set gynyddol gymhleth o anghenion a rhwystrau.

3.41 Ystyrir bod problemau iechyd meddwl wedi dod yn arbennig o amlwg ymhlith pobl ifanc, gan fod tueddiadau cynyddol o gam-drin sylweddau, hunan-niweidio a digartrefedd hefyd yn dod i'r amlwg.

- 3.42 Roedd mwyafrif y darparwyr yn amgyffred bod y nifer uchel o bobl ifanc gyda phroblemau a chefnidiroedd cymhleth ar Hyfforddiaethau o ganlyniad i duedd gymdeithasol ehangach.
- 3.43 Ond roedd un darparwr yn ystyried bod perthynas rhwng y lefelau uwch o hunangyfeirio ar y Ffrwd Lefel Un ac amlygrwydd cynyddol cyfranogwyr o gefnidiroedd heriol.
- 3.44 Fel y nodwyd o'r blaen, cred swyddogion a phartneriaid, mewn rhai enghreifftiau, bod rhwystrau ac anghenion cymhleth fel digartrefedd, cyfrifoldebau gofalu a cham-drin sylweddau yn atal pobl ifanc rhag ymgysylltu â'r rhaglen Hyfforddiaethau, a fyddai'n cael budd ohoni fel arall. Ond nid oes gan y darparwyr i gyd y gallu i ddarparu cefnogaeth sydd yn ddwys o ran adnoddau i alluogi rhai o'r bobl ifanc yma i sicrhau deilliannau da o Hyfforddiaethau.

Addasiadau i'r ffrwd Ymgysylltiad

- 3.45 Wrth ymateb i'r lefel gynyddol o rwystrau ac anghenion a wynebwyd gan y rhai sy'n cymryd rhan mewn Hyfforddiaethau, mae nifer o ddarparwyr wedi ceisio addasu eu ffrwd Ymgysylltiad. Mae hyn wedi cynnwys rhannu'r cynnig yn ddau a darparu elfen cyn ymgysylltu, baratoadol i helpu'r rhai sy'n cymryd rhan oresgyn rhai o'r rhwystrau y maent yn eu hwynebu, ac yna elfen sy'n rhoi mwy o bwyslais ar gyflogadwyedd i'r ffrwd.
- 3.46 Dynododd mwyafrif y darparwyr ostyngiad yn yr oriau wythnosol ar gyfer y ffrwd Ymgysylltiad o 30 i 21 fel un o'r newidiadau allweddol yn nyluniad y rhaglen. Er bod darparwyr yn cydnabod bod ganddynt yr hyblygrwydd i ymestyn yr oriau darparu hyn teimlid bod y gostyngiad hwn wedi atal y momentwm a sefydlwyd gyda'r rhai sy'n cymryd rhan sydd, yn nodweddiadol, â rhwystrau cymhleth ac angen cefnogaeth fwy dwys:

Mae angen rhagor o amser i'r bobl hyn nad ydynt yn barod ar ôl 21 awr. Roedd yn well i'r dysgwr fod yno yn amlach, a chael amser yn y cam cyntaf hwnnw. Trwy gael uchafswm o 21 awr mae'n golygu, os byddant am wneud mwy a mynychu mwy, allan nhw ddim. Mae hyn yn broblem yn arbennig os ydyn nhw yn y lleoliad anghywir i gychwyn ac mae'n golygu nad ydynt yn gallu symud ymlaen i Lefel 1. (Darparwr)

Yn nodweddiadol mae'r 21 awr o ddarpariaeth yn cael ei ddarparu mewn blociau o ddydd Llun i ddydd Mercher. Mae hynny yn gadael mwy o amser iddynt i golli diddordeb o bosibl. (Darparwr)

- 3.47 O ran amserlenni, cyfeiriodd darparwyr eraill at gael gwared ar y cyfyngiad yn hyd yr amser y gall cyfranogwr dderbyn cefnogaeth (bydd rhai yn cymryd rhan am ychydig wythnosau, bydd eraill gyda'r rhaglen am hyd at flwyddyn) fel addasiad cadarnhaol ar y rhaglen. Roeddent yn amgyffred bod yr estyniad wedi cael ei gyflwyno i gydnabod yr anghenion ychwanegol y mae llawer o bobl ifanc yn eu hwynebu.

Anghenion Dysgu Ychwanegol a'r gyllideb Cefnogaeth Dysgu Ychwanegol

- 3.48 Cynigir y gyllideb Cefnogaeth Dysgu Ychwanegol (ALS) fel adnodd ategol i gefnogi cyfranogwyr sydd ag Anghenion Dysgu Ychwanegol (ALN). Mae darparwyr yn amrywio o ran y graddau y maent yn defnyddio'r cyllidebau hyn, gyda rhai darparwyr ddim yn eu defnyddio o gwbl ac eraill yn targedu'r adnoddau hyn yn weithredol. Mae tuedd i ddarparwyr bach sector preifat fod yn llai tebygol o ddefnyddio'r cyllidebau hyn, mewn cymhariaeth â darparwyr mwy, ond mae eithriadau i'r patrwm hwn hefyd.
- 3.49 Nododd swyddogion a phartneriaid bod newidiadau wedi eu gwneud i'r broses ymgeisio am gyllid ALS yn dilyn adborth cynnar bod cael y cyllid hwn yn fiwrocataidd a chymhleth. Ond, fe wnaethant nodi nad oedd hyn yn ymddangos fel pe bai wedi arwain at gynnydd yn y defnydd o'r cyllid a mynegwyd pryder y gall atal rhai o'r grwpiau targed allweddol am Hyfforddiaethau rhag ymgysylltu â'r rhaglen.
- 3.50 Disgrifiodd y darparwyr sy'n dueddol o beidio defnyddio'r cyllidebau hyn nifer o resymau am hyn:
- Er ei bod yn cael ei chydabod bod ymdrechion wedi digwydd i symleiddio'r broses (er nad oedd unrhyw un yn disgrifio eu bod wedi profi'r broses ar ôl y gwelliannau yma), roedd rhai darparwyr yn amgyffred ei bod yn weithdrefn gymhleth, fiwrocataidd a maith ac o ganlyniad yn credu bod penderfyniadau am gymhwyster am y cyllid yn cael eu gwneud yn rhy hwyr yn y broses ymgysylltu.
 - Argaeledd adnoddau eraill yn eu sefydliadau (colegau yn arbennig) i gefnogi'r anghenion hyn.
 - Diffyg digon o wybodaeth ar y Ffurflen Gyfeirio parthed cefndir cyfranogwyr, sy'n rhwystr rhag defnyddio cyllid ALS. Ychydig o dystiolaeth sydd gan ddarparwyr i

dynnu arni i ddefnyddio'r cyllidebau hyn heb wybodaeth gan Gyrfa Cymru ar gefndir yr unigolyn, a all danseilio cryfder eu cais.

- Cyfeiriodd rhai darparwyr at gyfyngiadau ar y math o wariant ALS y gellid eu hawlio, gan ddweud na allai'r ALS gael ei hawlio gan nad oedd yn cael ei gyflwyno gan staff a gyflogwyd yn benodol ar gyfer y rôl honno.

- 3.51 Yn nodweddiadol roedd darparwyr oedd yn defnyddio'r gyllideb ALS yn llwyddiannus yn cael budd o bresenoldeb cynghorwyr mewnol er bod y staff yma yn dwyn cost gyda nhw:

'mae un darparwr wedi cyflogi cynghorydd ac maent yn llwyddo trwy hynny i dynnu arian i lawr ond mae hynny'n beth drud iawn i'w wneud, sydd yn iawn i ddarparwyr mwy yn unig. Ni all darparwr canolig ei gyflawni.' (Darparwr)

Gwaharddiadau

- 3.52 Elfen arall o'r mireinio ar y rhaglen a ddynodwyd gan ddarparwyr oedd yr amgyffrediad eu bod yn colli annibyniaeth o ran gwahardd y rhai sy'n cymryd rhan yn y rhaglen Hyfforddiaethau. Disgrifiodd y darparwyr nad ydynt bellach yn gallu gwahardd cyfranogwr sydd heb ddod i'r golwg am ddeg diwrnod, yn hytrach, roedd y darparwyr yn adrodd ei bod yn ofynnol i'r cyfranogwyr yma ailddechrau'r rhaglen. Teimlai darparwyr eu bod yn ymwneud â phobl ifanc sydd â ffordd o fyw anhrefnus sydd weithiau yn arwain at absenoldeb oddi ar y rhaglen tu hwnt i'r deng niwrnod a ganiateir. Adroddodd y darparwyr, mewn rhai enghreifftiau, pan oedd y person ifanc yn ymgysylltu eto, bod cyfiawnhad dros eu habsenoldeb, ond bod y cyfyngiadau yn arwain at weld yr unigolion hynny yn gorfod ailymgeisio ac ailgychwyn eu cyfranogiad yn y rhaglen Hyfforddiaethau. Ond, deallir gan dîm y rhaglen o Lywodraeth Cymru bod 'absenoldeb trwy ganiatâd yn cael ei ganiatáu ar gyfer ystod o gefnogaeth arbenigol' gyda disgwyliad y bydd y darparwr yn cadw rhyw fath o gyswllt yn ystod y cyfnod o absenoldeb. Pan fydd cyswllt yn ystod yr absenoldeb o'r rhaglen yn y cyd-destun hwn, ystyrir nad oes angen i'r person ifanc ailymgeisio.

Lleoliadau

- 3.53 Trwy ffrwd cefnogaeth Lefel 1, mae cyfranogwyr yn cael lleoliadau gwaith yn gyson fel rhan o'r cynnig. Un mater a godwyd gan nifer o ddarparwyr oedd y gostyngiad yn y cyfraddau ad-dalu pan fydd cyfranogwr ar leoliad. Dadleuai darparwyr bod y gefnogaeth oedd yn ofynnol i bobl ifanc tra byddant ar leoliad yn llai, ond bod angen cefnogaeth o hyd, ac nad oedd y gyfradd ostyngol o ad-daliad yn talu'n llawn am y

gefnogaeth 'ar leoliad' a ddarperir gan ddarparwyr. Mae risg hefyd y gall y gostyngiad mewn ad-daliad gael dylanwad ar y model o gefnogaeth a gynigir, gyda lleoliadau yn llai amlwg yn y cynnig.

Dylid cael llawer mwy o bwyslais ar ddysgu a neu brofiad gwaith ond nid ydych yn cael eich talu hanner cymaint felly nid yw'n cael ei weld yn werthfawr. (Darparwr)

Ar hyn o bryd y pryder mwyaf yw, os byddwn yn rhoi dysgwr allan ar leoliad, mae tua 60 y cant yn llai o gyllid i ni, ond mae'n rhaid i ni ddal i roi swm sylweddol o gefnogaeth i'r dysgwr fel ei fod yn barod am waith, rhoi cefnogaeth i'r cyflogwr ac mae'r dysgwr yn dal i ddod i'r ganolfan. Fel darparwr, rydym yn dal i'w wneud oherwydd mae'r person hwnnw angen bod yn gytbwys a gallu cael swydd. Ond mae'n gwneud i chi feddwl, o safbwynt ariannol, peidio eu rhoi ar leoliad fyddai'n gwneud arian i chi. (Darparwr)

- 3.54 Disgrifiodd amryw hefyd y sialensiau cynyddol wrth geisio cael cyflogwyr i gynnig lleoliadau, gyda lleiafrif yn awgrymu y byddai rhoi cymhelliad i gyflogwyr yn rhoi hwb i lefel y diddordeb. Yn ychwanegol, disgrifiodd darparwyr bod eu hawydd i dargedu lleoliadau lle gall cyflogaeth fod yn ddeiliant, gan gysoni â'r rhaglen Prentisiaethau fel llwybr ymlaen posibl o'r lleoliad gwreiddiol yn helpu i gryfhau'r cynnig.
- 3.55 Teimlid bod y diffyg ymwybyddiaeth o Hyfforddiaethau fel brand/rhaglen gefnogi a bod diffyg bod yn gyfarwydd â'r cynnig yn effeithio yn negyddol ar lefelau ymgysylltiad cyflogwyr. Yn ychwanegol, cred rhai darparwyr bod stigma am Hyfforddiaethau, gydag amgyffrediaid negyddol yn gysylltiedig â phobl ifanc oedd wedi camymddwyn yn yr ysgol. Byddai hyrwyddo'r rhaglen a'i chysylltiad posibl â Phrentisiaethau yn helpu i hwyluso dealltwriaeth o fudd strategol y rhaglen yn y tymor hwy.

Symud ymlaen

- 3.56 Er mwyn bod yn gymwys i fod yn ddeiliant positif i'r rhaglen, rhaid i'r symud ymlaen o Hyfforddiaethau i addysg prif-ffrwd neu waith ddigwydd cyn pen pedair wythnos o gymryd rhan mewn Hyfforddiaethau. Mae hyn yn ostyngiad o 13 wythnos oedd yn y fersiwn gynharach o'r rhaglen Hyfforddiaethau. Mae'r gostyngiad hwn yn creu her benodol pan fydd cyfranogwr yn cwblhau Hyfforddiaeth ym mis Gorffennaf ac yna yn dymuno cymryd rhan mewn addysg bellach ym Medi. O ganlyniad, mae rhai darparwyr yn rheoli amseriad cyrsiau i sicrhau eu bod yn gorffen o fewn 29 diwrnod

i ddechrau'r cwrs y maent yn bwriadu mynd arno. Er bod y gostyngiad hwn yn achosi rhwystredigaeth i ddarparwyr, mae'n gyson â gofynion cymhwyster y Gronfa Gymdeithasol Ewropeaidd a dylid nodi bod y gofynion ar gyfer yr hyn sy'n cyfateb i ddeiliant positif yn llai caeth nag yr oeddent yn y gorffennol o ran lefel a hyd y dysgu pellach, sydd wedi bod yn ffactor wrth alluogi Darparwyr i gyrraedd targedau symud ymlaen.

Rhannu arfer gorau

- 3.57 Mae darparwyr hyfforddiaethau, swyddogion a phartneriaid yn cyfarfod yn gyson fel rhan o Ffederasiwn Hyfforddiant Cenedlaethol Cymru (NTfW). Mae mwyafrif llethol yr ymatebwyr yn croesawu'r cyfarfodydd hyn, gan eu disgrifio fel cyfle defnyddiol i rannu profiadau, llwyddiannau a sialensiau wrth gyflawni'r rhaglen. Roedd lleiafrif bychan yn holi am amllder y cyfarfodydd hyn ac yn meddwl a ddylid eu cynnal yn llai aml.

Themâu trawsbynciol

- 3.58 Roedd y darparwyr yn cytuno bod Hyfforddiaethau yn ymdrin â thema drawsbynciol taclo tlodi gan ei fod yn anelu at roi cyfleoedd gwaith i bobl ifanc ac yn ymdrin â rhwystrau sy'n atal cyflogaeth trwy wella eu sgiliau cyflogadwyedd. Ond fe wnaeth rhai darparwyr, fodd bynnag, danlinellu nad yw'r gostyngiad pro-rata yn y lwfans hyfforddi ar gyfer y ffrwd Ymgysylltiad o £50 i £30, gan adlewyrchu'r gostyngiad mewn oriau wythnosol o 30 i 21, yn cyd-fynd â'r thema drawsbynciol taclo tlodi gan ei fod yn ei gwneud yn anos i rai dysgwyr deithio i'w lleoliad gwaith. Er bod cymhorthdal ar gyfer costau teithio trwy'r rhaglen, roedd yn cael ei amgyffred nad oedd digon o gyllideb i dalu i ddysgwyr am eu taith i'r gwaith cyn iddynt gael eu talu. Roedd hyn yn arbennig o wir mewn ardaloedd gwledig.

'Ni fydd ganddynt yr arian i gyrraedd eu lleoliad am yr wythnos gyntaf. Mae hyn yn rhwystr nes y byddant yn cael eu cyflogi. Dylid cael rhywbeth mwy ar y dechrau i'w cefnogi i gyrraedd y ganolfan hyd yn oed am yr wythnos gyntaf. Fe fyddwn ni'n eu hariannu ond nid ydym yn cael cyllid ar gyfer hynny, mae hyd yn oed pethau fel cinio am yr wythnos gyntaf yna yn peri pryder i'n dysgwyr.' (Darparwr)

- 3.59 Disgrifiodd y darparwyr y thema drawsbynciol cyfleoedd cyfartal fel elfen sydd yn cael ei hymwreiddio yn gyson ar draws y ddarpariaeth hyfforddiant. Mae'r rhaglen yn ceisio lleihau'r nifer o bobl ifanc NEET ac roedd y darparwyr yn gweithredu

gydag ymwybyddiaeth gyffredinol o'i bwysigrwydd ac yn gweithredu 'polisïau drws agored' i sicrhau'r mynediad mwyaf i bawb cymwys sy'n cymryd rhan. Disgrifiodd rhai darparwyr y modd yr oedd cyfleoedd cyfartal yn cael eu trin yn y cwrs cynefino cychwynnol gyda phobl ifanc i amlygu ei bwysigrwydd, tra'r oedd eraill yn casglu bod y pwysigrwydd yn hysbys yn gyffredinol ac yn ddealladwy.

- 3.60 Datblygu cynaliadwy oedd y thema drawsbynciol y cafwyd lleiaf o dystiolaeth ohoni yn y cyfweiliadau gyda darparwyr. I'r rhan fwyaf, roedd datblygu cynaliadwy yn cael ei brofi trwy gyfyngu ar yr argraffu a defnyddio dewisiadau ar y we ar gyfer taflenni ac adborth am gynnydd ar y rhaglen.
- 3.61 Dynododd y rhan fwyaf o'r darparwyr eu bod yn cefnogi'r iaith Gymraeg trwy anelu at gael o leiaf un aelod o'r staff yn siarad Cymraeg, a ddisgrifiwyd mewn rhai enghreifftiau fel '*Hwylusydd y Gymraeg*'. Disgrifiwyd yr ymrwymiad i'r Gymraeg hefyd gan ddarparwyr trwy anogaeth i ddysgu am ddiwylliant a hanes Cymru, gyda chanolfannau yn cynnig 'teithiau o gwmpas Cymru' sy'n rhoi pwyslais ar dreftadaeth Cymru, geiriau Cymraeg y dydd a gwersi gloywi i bobl ifanc fel bod ganddynt allu ar lefel sylfaenol yn y Gymraeg. Ar y cyfan roedd y gefnogaeth i'r Gymraeg yn cael ei ddisgrifio fel un sy'n adlewyrchu angen ac sydd ar gael i bobl ifanc pan fydd ar gyflogwyr ei angen. Ond, fe amlygwyd bod y nifer sy'n cymryd y gweithgareddau hyn yn is nag yn rhai ardaloedd, yn arbennig mewn dinasoedd fel Caerdydd lle'r oedd amgyffrediad bod yr angen am y Gymraeg yn llai.

Effaith y rhaglen

- 3.62 Roedd swyddogion a phartneriaid yn hyderus y byddai'r rhaglen yn cyflawni ei thargedau cyffredinol, ond roedd pryderon bod cyfranogiad yn bennaf ar Ymgysylltiad a Lefel 1 (yn hytrach na Phont at Waith) a bod cynnydd dilynol yn aml o fewn y rhaglen neu ar gyrsiau addysg bellach ac nid ar y lefel Pont at Waith neu ddeilliannau eraill fel cyflogaeth neu Brentisiaethau. Ond, roedd rhai darparwyr hefyd yn teimlo nad oedd y rhaglen Hyfforddiaethau bob amser yn rhoi digon o sylfaen i symud ymlaen i'r rhaglen Prentisiaethau. Yn yr enghreifftiau hyn, defnyddir dolenni at ddarparwyr eraill er mwyn sicrhau symud ymlaen yn fwy llyfn.
- 3.63 Mynegodd y rhan fwyaf o'r swyddogion a'r partneriaid bryderon am y ffrwd Pont at Waith, ac roeddent yn ymwybodol bod y nifer sy'n dilyn y ffrwd hon yn isel a all gyfyngu ar gyfleoedd i symud ymlaen. Mae'r ffrwd Pont at Waith yn absennol bron

yn llwyr o'r gwasanaethau a gynigir gan ddarparwyr trwy'r Rhaglen, ac, mewn sawl enghraifft roedd darparwyr hyfforddiant yn anghyfarwydd â'r hyn y gellid ei gynnig trwy'r ffrwd. Yn y lleiafrif o achosion lle'r oedd y darparwr yn gyfarwydd, roeddent yn disgrifio natur gyfyngol y cynnig, gofynion y model talu a manteision ariannol cymharol cynigion tebyg (yn bennaf trwy'r rhaglenni Prentisiaethau a Thwf Swyddi Cymru).

- 3.64 Pan holwyd darparwyr am yr amgyffrediad o effaith y rhaglen, disgrifiodd y mwyafrif newidiadau yn sgiliau meddal y cyfranogwyr, yn benodol yng nghyswllt hyder, dyheadau, y gallu i ryngweithio yn gymdeithasol a'u haeddfedrwydd. Er mai at yr elfennau hyn y cyfeiriwyd amlaf, mabwysiadir dulliau gwahanol o gasglu'r wybodaeth gyda rhai darparwyr yn eu disgrifio fel offeryn mesur allweddol.

'Mae deilliannau meddal yn ganolog, rydym wedi cael dysgwyr nad oedd yn gallu cerdded i lawr y stryd â'u pen yn uchel cyn ymuno. Mae'r hyder a'r gefnogaeth yn newid eu bywydau. Rydym yn darparu'r gefnogaeth hon bob yn gam bychan iawn, rydym yn gosod cerrig milltir bychain iawn fel eu bod yn teimlo eu bod yn cyflawni rhywbeth.'
(Darparwr)

Aliniad y rhaglen

- 3.65 Teimlai'r swyddogion a'r partneriaid bod y rhaglen Hyfforddiaethau yn alinio yn dda â pholisïau a blaenoriaethau Llywodraeth Cymru ac mae'n bwysig wrth helpu i atal pobl ifanc rhag mynd i statws NEET tymor hir a chadw pobl allan o dlodi. Teimlid bod angen darpariaeth o'r math hwn i sicrhau bod pobl ifanc ymhellach o'r farchnad lafur yn gallu ymgysylltu ac yn cael cerrig camu i mewn i ddysgu a gwaith.
- 3.66 Teimlai darparwyr bod y rhaglen yn alinio yn dda gyda'r rhaglen Prentisiaethau yn benodol, ac, i raddau llai gyda'r Rhaglen Sgiliau Cyflogadwyedd a rhaglenni Twf Swyddi Cymru. Gall graddau'r alinio gael ei danseilio pan fydd darparwr wedi sicrhau contract i gyflawni Hyfforddiaethau mewn un ardal ddaearyddol ond nad yw wedi sicrhau contract i gyflawni'r rhaglen Prentisiaethau. Teimlid bod y dysgwyr yn awyddus i aros gyda'u cymhellwyr/aseswyr ac y gall trosglwyddo at ddarparwr arall effeithio ar eu cynnydd.
- 3.67 Cyfeiriodd nifer o ddarparwyr at y gostyngiad yn lefel yr hyfforddiant a gynigir trwy Hyfforddiaethau mewn cymhariaeth â'u rhagflaenydd, y rhaglen Adeiladu Sgiliau. Ond, teimlid hefyd, bod potensial i ddyblygu mewn meysydd penodol o ddatblygu

sgiliau gan, mewn rhai achosion, bod ysgolion eisoes wedi cyflwyno hyfforddiant 'sgiliau meddal' hyd at Lefel 2 a bod cofrestru ar y rhaglen Hyfforddiaethau yn rhyw fath o gam yn ôl o ran lefel yr hyfforddiant 'sgiliau meddal' a dderbyniwyd o'r blaen. Ond, ni fyddai'r bobl ifanc yma wedi cael y gefnogaeth cyflogadwyedd y mae'r rhaglen Hyfforddiaethau yn ei chynnig.

- 3.68 Yn yr un modd, nododd nifer o swyddogion a phartneriaid bod angen dynodi a deall dyblygu posibl rhwng Hyfforddiaethau a darpariaeth ESF arall a all gynnig cefnogaeth i grwpiau targed tebyg, yn arbennig y rhai yn y ffrwd Ymgysylltiad.

4. Casgliadau ac argymhellion interim

- 4.1 Mae'r bennod ganlynol yn cynnwys casgliadau ac argymhellion interim ar sail y canfyddiadau o'r ymchwil hyd yn hyn.

Effeithiolrwydd y model darparu

- 4.2 Mae'r rhan fwyaf o swyddogion, partneriaid a darparwyr yn cytuno bod y strwythur cyffredinol a'r dull o ran y rhaglen Hyfforddiaethau yn gywir. Mae ymatebwyr yn ystyried y rhaniad i wahanol ffrydiau yn nodwedd gadarnhaol o'r rhaglen, gan gynnig lefelau gwahanol o gyfle y gellir eu targedu ar gyfer anghenion gwahanol dysgwyr. Roedd y darparwyr hefyd yn croesawu'r hyblygrwydd yr oedd y model yn ei roi iddynt a'r annibyniaeth i ddynodi'r gefnogaeth yr oeddent yn ystyried oedd fwyaf addas a pherthnasol i gefnogi person ifanc i symud ymlaen.
- 4.3 Mae'r rhan fwyaf o ddarparwyr yn defnyddio consortia neu drefniadau is-gontractio i gyflawni'r rhaglen, gan gynnwys peth defnydd o bartneriaid trydydd sector i ymgysylltu yn well a chefnogi grwpiau targed sy'n anos eu cyrraedd.
- 4.4 Ond, mae rhai problemau a phryderon am y modd y mae'r model yma yn cael ei ddarparu yn ymarferol yn amlwg, gan gynnwys:
- Y potensial cyfyngedig a amgyffredir i'r model taliad symud ymlaen yn ôl canlyniadau yn achosi rhai darparwyr i beidio ymgysylltu mewn model darparu trwy bartneriaeth; fel y cyfryw, mae partneriaethau gyda sefydliadau trydydd sector yn parhau i fod yn eithriad.
 - Prin yw'r defnydd o'r ffrwd Pont at Waith o'r rhaglen oherwydd yr amgyffrediad bod y cynnig yn gyfyngol, gofynion y model talu, a manteision ariannol cymharol cynigion tebyg (fel y rhaglenni Prentisiaethau a Thwf Swyddi Cymru).
 - Er bod darparwyr yn cydnabod yr hyblygrwydd a gynigir gan y model, nodwyd bod y lefel Ymgysylltiad wedi ei gysoni i raddau pellach nag y cynlluniwyd yn wreiddiol oherwydd adnoddau'r darparwr a'r gallu i ddarparu cefnogaeth fwy personol yn y model cyllido.

Ymgysylltiad gyda chynulleidfaoedd targed

- 4.5 Dengys dadansoddiad o ddata EDMS¹⁸ bod Dwyrain Cymru (DC), yn Rhagfyr 2017, wedi cyrraedd 24.5 y cant o'u targed ar gyfer cwblhau Hyfforddiaethau yn ystod rhaglen 2014-2022 a Gorllewin Cymru a'r Cymoedd (GCC) wedi cyrraedd 35.3 y cant o'u targed. Mae'r ddau ranbarth yn cyrraedd eu targed 50 y cant ar gyfer cyfranogiad menywod (57.0% yn DC a 54.6% yn GCC). Mae'r ddau ranbarth yn cyrraedd y targed o 1 y cant ar gyfer y gyfran o hyfforddeion sydd wedi datgan bod ganddynt gyfrifoldebau gofalu (1.6% yn DC a 1.4% yn GCC). Ond, nid yw'r naill ranbarth na'r llall yn cyrraedd y targed 20.6 ar gyfer y gyfran o hyfforddeion ag anabledd wedi ei ddatgan (gan gynnwys anhawster dysgu neu gyflwr iechyd sy'n cyfyngu ar waith) (18.6% in EW and 19.7% in WWV). Mae'r targed 2.2 y cant ar gyfer cyfranogiad BME yn cael ei gyrraedd gan DC (10.3%) ond nid gan GCC (1.5%).
- 4.6 Mae darparwyr yn cofnodi eu bod yn defnyddio amrywiaeth o ffyrdd i ymgysylltu â'u cynulleidfaoedd targed gan gynnwys trwy ysgolion, cyfryngau cymdeithasol, a phartneriaid cyfeirio. Ond, fe wnaethant adrodd bod gostyngiad yn y niferoedd recriwtio oherwydd amgyffrediad bod diffyg hyrwyddo ar y cyfle, yn arbennig ymhlith ysgolion sy'n aml yn gweld Hyfforddiaeth fel deilliant annymunol mewn cymhariaeth â darpariaeth chweched dosbarth ac addysg bellach.
- 4.7 Nododd nifer o ddarparwyr a phartneriaid y rôl allweddol y mae Gyrfa Cymru yn ei chwarae wrth sicrhau bod pobl ifanc yn cael cyngor am eu dewisiadau, a bod ganddynt Ffurflen Gyfeirio Hyfforddiaeth gynhwysfawr a manwl, a llawer yn dewis hyn yn hytrach na'r model hunangyfeirio.
- 4.8 Nodwyd hefyd gan swyddogion, partneriaid a darparwyr bod rôl Gyrfa Cymru yn y broses gyfeirio weithiau yn creu oedi, oherwydd, mewn rhai achosion, gallu ac adnoddau Gyrfa Cymru, a'r angen mewn rhai achosion i ddysgwyr gael eu cyfeirio at Gyrfa Cymru ar ôl i'r darparwr ymgysylltu â nhw i ddechrau – a all arwain at eu lleoli gyda darparwr arall. Roedd darparwyr hefyd yn amau pa mor dddiedd yw Gyrfa Cymru ar sail yr amgyffrediad bod diffyg cydbwysedd yn y nifer o gyfeiriadau i bob darparwr, yn arbennig yn y ffrwd Ymgysylltiad.

¹⁸ Adroddiadau Cynnydd Hyfforddiaethau Llywodraeth Cymru, Rhagfyr 2017.

- 4.9 Adroddodd y darparwyr bod pobl ifanc sy'n ymgysylltu â Hyfforddiaethau yn dangos set gynyddol gymhleth o anghenion a rhwystrau, gan gynnwys problemau iechyd meddwl a phroblemau cymdeithasol ehangach.
- 4.10 Mynegodd swyddogion a phartneriaid bryderon yn aml nad oedd y rhaglen Hyfforddiaethau yn cyrraedd y grwpiau anoddaf eu cyrraedd, gan nad oedd darparwyr yn gallu cynnig y gefnogaeth wedi ei theilwrio a mwy personol a ragwelwyd ar gyfer y lefel Ymgysylltiad.
- 4.11 Er gwaethaf newidiadau gan Lywodraeth Cymru i'r broses nodwyd bod y defnydd o gyllid ALS yn dal yn isel, gyda llawer o ddarparwyr ddim yn ceisio cael y cyllid oherwydd yr amgyffrediad o fiwrocratiaeth yn y broses a theimlo eu bod yn gallu cynnig cefnogaeth o fewn eu cyd-destun sefydliadol. Roedd gan rai swyddogion a phartneriaid bryderon y gallai hyn olygu nad yw rhai pobl ifanc a allai gael budd o'r Hyfforddiaethau yn ymgysylltu â'r rhaglen gan nad ydynt yn cael profiad o safon uchel.

Deilliannau i'r cyfranogwyr

- 4.12 Dengys dadansoddiad o ddata EDMS¹⁹ bod y rhaglen Hyfforddiaethau, yn Rhagfyr 2017, yn mynd tu hwnt i'w tharged o 20 y cant yn symud ymlaen i addysg a hyfforddiant yn sylweddol yn DC (53.8%) a GCC (49.6%), ac yn mynd tu hwnt i'r targed ar gyfer 56 y cant i gael cymwysterau yn GCC (60.7%). Ond, nid yw'n cyrraedd hyn yn Nwyrain Cymru (53.7%), ac mae gryn bellter o gyrraedd ei tharged o 28 y cant i symud ymlaen i waith yn y ddau ranbarth (20.7% yn DC a 17.4% yn GCC)..
- 4.13 Dengys y canfyddiadau interim bod cyfran sylweddol uwch o'r rhai sy'n cymryd rhan mewn Hyfforddiaethau yn symud ymlaen i addysg bellach a hyfforddiant nac i waith. Yn ychwanegol, mae swyddogion a phartneriaid am ddeall yn well y graddau y mae symud ymlaen i ddysgu yn symud ymlaen 'o fewn y rhaglen' rhwng Ymgysylltiad a Lefel 1 mewn cymhariaeth â chyrsgiau eraill. Bydd camau nesaf yr ymchwil hwn yn archwilio deilliannau i'r cyfranogwyr ymhellach, ac yn benodol y mathau o addysg bellach yr aed iddynt er mwyn deall y graddau y mae hyn yn cynnig symud ymlaen yn effeithiol tuag at waith.

¹⁹ Adroddiadau Cynnydd Hyfforddiaethau Llywodraeth Cymru, Rhagfyr 2017.

- 4.14 Pan holwyd darparwyr am yr amgyffrediad o effaith Hyfforddiaethau, pwysleisiodd y rhan fwyaf o ddarparwyr y newidiadau yn sgiliau meddal y cyfranogwyr, yn benodol yng nghyswllt hyder, dyheadau, y gallu i ryngweithio yn gymdeithasol a'u haeddfedrwydd.

Rhaglen cyflogadwyedd pob oed ac argymhellion ar gyfer darparu yn y dyfodol

- 4.15 O Ebrill 2019, bydd Llywodraeth Cymru yn disodli'r set bresennol o raglenni sgiliau cyflogadwyedd gan gynnwys Hyfforddiaethau, Twf Swyddi Cymru, ReAct a'r Rhaglen Sgiliau Cyflogadwyedd gydag un rhaglen cyflogadwyedd newydd - Cymru'n Gweithio. Bydd Cymru'n Gweithio yn cefnogi cyflawni ymrwymiad i Raglen y Llywodraeth Llywodraeth Cymru, Symud Cymru Ymlaen i ail-siapio cefnogaeth cyflogadwyedd i'r holl unigolion ac mae'n rhan bwysig o Gynllun Cyflogadwyedd y llywodraeth.
- 4.16 Bydd y rhaglen Cymru'n Gweithio yn cefnogi unigolion sy'n 16 oed a hŷn ac yn sicrhau eu bod yn cael y gefnogaeth angenrheidiol i symud tuag at, a mynd i, waith cynaliadwy. Bydd Cymru'n Gweithio yn rhoi mwy o bwyslais ar ymgysylltu â chyflogwyr a bydd yn darparu cefnogaeth barhaus i unigolion wrth iddynt symud ymlaen i addysg, gwaith neu hyfforddiant.
- 4.17 Yr unig beirianwaith cyfeirio i mewn i Cymru'n Gweithio fydd trwy'r Porth Cyngor Cyflogaeth (EAG) a gyflwynir, i ddechrau, trwy Gyrfa Cymru. Bydd yr EAG yn cynnig un fynedfa at gefnogaeth cyflogadwyedd. Bydd unigolion yn cael asesiad annibynnol a phroffesiynol ar sail anghenion trwy wasanaeth cyngor a chyfarwyddyd er mwyn dynodi eu cryfderau a'u rhwystrau o ran cyflogaeth. Bydd cynghorwyr yn helpu'r unigolyn trwy ddynodi rhwystrau sy'n atal cyflogaeth, y llwybr gorau at gyflogaeth, a thrwy eu cyfeirio at yr ymyrraeth/ymyraethau mwyaf addas sydd ar gael; gan gynnwys Cymru'n Gweithio, pan fydd yn addas.
- 4.18 Mae Cymru'n Gweithio yn adeiladu ar ganfyddiadau gwerthusiad sylweddol a thystiolaeth ymchwil o raglenni Llywodraeth Cymru, gan gynnwys canfyddiadau o'r gwerthusiad o gymal 2011-15 o'r rhaglen Hyfforddiaethau a gwerthusiadau o raglenni eraill fel ReAct, Twf Swyddi Cymru a'r Rhaglen Sgiliau Cyflogadwyedd. Mae hefyd yn tynnu ar wersi a ddysgwyd o weithgareddau eraill tebyg yn genedlaethol a rhyngwladol.

Argymhellion

1. Mynegodd rhai darparwyr bryder am yr amgyffrediad eu bod yn colli annibyniaeth o ran gwahardd y rhai sy'n cymryd rhan. Disgrifiodd y darparwyr nad ydynt bellach yn gallu gwahardd cyfranogwr sydd heb ddod i'r golwg am ddeg diwrnod, yn hytrach, roedd y darparwyr yn adrodd ei bod yn ofynnol i'r cyfranogwyr yma ailddechrau'r rhaglen. Ond, deallir bod 'absenoldeb trwy ganiatâd yn cael ei ganiatáu ar gyfer ystod o gefnogaeth arbenigol' gyda disgwyliad y bydd y darparwr yn cadw rhyw fath o gyswllt yn ystod y cyfnod o absenoldeb. Pan fydd cyswllt yn ystod yr absenoldeb o'r rhaglen yn y cyd-destun hwn, ystyrir nad oes angen i'r person ifanc ailymgeisio.
Argymhellir bod Llywodraeth Cymru yn cyhoeddi cyfarwyddyd ac enghreifftiau o'r hyblygrwydd sydd ar gael i ddarparwyr o gwmpas gwaharddiadau, er mwyn bod yn sail i ddarparu'r rhaglen Cymru'n Gweithio yn effeithiol.
2. Amlygwyd rôl Gyrfa Cymru yn yr ymchwil hwn fel un fuddiol i sicrhau cyngor diduedd i'r dysgwr, ond yn broblemus o ran proses gyfeirio effeithiol sydd, ar adegau, yn ychwanegu haen o fiwrocratiaeth sy'n hwyhau'r amser rhwng recriwtio/cyfeirio person ifanc ac iddo/iddi ddechrau ar y rhaglen. **Argymhellir bod modelau partneriaeth effeithiol rhwng Gyrfa Cymru a'r darparwyr yn cael eu rhannu yn fwy eang trwy gyfarfodydd darparwyr er mwyn sicrhau eu bod yn cael eu hailadrodd yn y rhaglen Cymru'n Gweithio. Argymhellir hefyd y dylai Llywodraeth Cymru adolygu'r adnoddau a ddyrennir i'r prosesau cyfeirio, i sicrhau proses fwy effeithlon sydd wedi ei lliflinio yn well wrth ddarparu Cymru'n Gweithio.**
3. Yn ychwanegol at fanteision partneriaethau cryf rhwng Gyrfa Cymru a darparwyr, adroddodd rhanddeiliaid, pan fydd partneriaethau ehangach cryf yn eu lle, bod pethau'n gweithio'n dda, er enghraifft, pan fydd awdurdodau lleol yn ymwneud â'r broses gyfeirio YEPF gallant gefnogi ymgysylltu a chyfeirio pobl ifanc at Gyrfa Cymru ac ailymgysylltu â'r rhai sydd mewn perygl o syrthio allan o'r gyfundrefn. Soniwyd yn benodol hefyd am werth cael darparwyr yn rhan o '*drafodaethau dan arweiniad yr awdurdod lleol am symud pobl ifanc ymlaen*', gan gynnwys ymgysylltu â phobl ifanc a'r model symud ymlaen pum haen. **Argymhellir y dylai modelau ac enghreifftiau o bartneriaethau amlasiantaethol effeithiol gael eu datblygu a'u rhannu, i roi gwybodaeth i weithio mewn partneriaeth wrth gyflawni'r Porth Cyngor Cyflogaeth a'r rhaglen Cymru'n Gweithio newydd.**

4. Gwelwyd bod ymwybyddiaeth a pharodrwydd ysgolion a rhieni i ystyried Hyfforddiaethau fel deilliant cadarnhaol i bobl ifanc wedi cyfyngu ar gyfleoedd hybu i'r rhaglen. **Argymhellir y dylai Llywodraeth Cymru archwilio'r defnydd ehangach o negeseuon positif, astudiaethau achos a deunydd marchnata i hyrwyddo Hyfforddiaethau. Gallai hyn gael ei deilwrio i gymhelliad a buddiannau gwahanol randdeiliaid, fel ysgolion, rhieni a phobl ifanc, i hyrwyddo'r rhaglen a lleihau unrhyw stigma sy'n gysylltiedig â hi ar hyn o bryd. Dylai negeseuon a deunyddiau o'r fath gael eu haddasu i ffitio gyda chyflawni'r rhaglen Cymru'n Gweithio newydd.**

Atodiad A: Canllaw trafodaeth ar gyfer cyfweiliadau Swyddogion Llywodraeth Cymru a Phartneriaid

Gwybodaeth i'r cyfwelydd

Am yr ymchwil

Sefydliad polisi ac ymchwil annibynnol yw'r Sefydliad Dysgu a Gwaith (L&W) sy'n ymroddedig i hybu dysgu gydol oes, cyflogaeth lawn a chynhwysiant. Rydym yn gweithio mewn partneriaeth ag Ymchwil Cymdeithasol ac Economaidd Wavehill i werthuso'r rhaglen Hyfforddiaethau a ariennir gan Lywodraeth Cymru am y cyfnod rhwng Ionawr 2015 a Mawrth 2018.

Bydd y gwerthusiad hwn yn asesu effeithiolrwydd, effeithlonrwydd ac effaith Rhaglen Hyfforddiaethau 2015-2019. Bydd pwyslais y gwerthusiad ar berfformiad ac effaith y rhaglen, gyda rhywfaint o adolygu ar ddyluniad y rhaglen a'r prosesau cyflwyno. Bydd y gwerthusiad yn cydymffurfio â chyfarwyddyd a gofynion gwerthuso WEFO. Yn benodol, bydd y gwerthusiad hwn yn archwilio:

- Yr effaith y mae'r rhaglen wedi ei gael o ran ei chanlyniadau caled a meddal.
- Y gwerth y mae'r rhaglen gyffredinol wedi ei ychwanegu trwy ddadansoddiad cost-budd.
- Gwersi a ddysgwyd ar gyfer cyflwyno rhaglenni tebyg yn y dyfodol a sut y gall arfer da gael ei ail adrodd ac y gellir cael budd ohono.

Cyflwyniad i'r ymchwil

- Cyflwynwch eich hun a diolchwch i'r un sy'n cael ei gyfweld am gymryd rhan. Rhowch grynodedb o ran diben yr ymchwil (fel o'r blaen).
- Bydd y cyfweiliad yn para tua 60 munud.
- Dewisol yw cymryd rhan a gall stopio'r cyfweiliad neu wrthod ateb cwestiynau penodol ar unrhyw amser, os dymuna.
- Mae'n bwysig nodi hefyd, nad yw'r tîm sy'n cynnal y gwerthusiad yn gweithio i Lywodraeth Cymru nag unrhyw sefydliadau eraill sy'n ymwneud â darparu nac ariannu'r prosiect hwn. Gwerthusiad annibynnol yw hwn.

Cyfrinachedd a Chaniatâd

- Rydym yn cynnal y gwaith hwn ar ran Llywodraeth Cymru. Defnyddir y wybodaeth a roddir i ni yn yr ymchwil fel sail ar gyfer datblygu gweithgareddau ymchwil pellach, ac adroddiadau interim a therfynol. Ni fyddwn yn defnyddio enwau unrhyw unigolion wrth lunio adroddiad, er wrth ystyried natur yr ymchwil, gall fod yn bosibl adnabod sefydliadau.
- Gellir defnyddio dyfyniadau o'r drafodaeth yn yr adroddiad ond ni fydd y rhain yn cael eu tadogi i'r rhai a gymerodd ran yn ôl enw.
- Byddai'n well gennym recordio'r cyfweiliad gan fod hyn yn ein helpu i gofnodi yn union beth a ddywedwyd. Bydd recordiadau yn cael eu dileu ar ôl i'r prosiect gael ei gwblhau.
- Gwnewch yn siŵr bod yr un sy'n cael ei gyfweld yn gyfforddus i chi recordio.
- Gofynnwch a oes ganddo/ganddi unrhyw gwestiwn.
- Gofynnwch i'r rhai sy'n cael eu cyfweld gadarnhau eu bod yn deall diben a chyfrinachedd yr ymchwil a'u bod yn fodlon cymryd rhan.

Mae'r ddogfen hon yn ganllaw i'r prif themâu a materion y dylid eu trafod yn y cyfweiliad. Gallwch addasu cwestiynau a holi yn fwy manwl pan fydd angen hynny. Trwy gydol y cyfweiliadau pan fydd materion a gwahaniaethau allweddol yn ymddangos, holwch a yw hyn yn berthnasol i Orllewin Cymru a'r Cymoedd, Dwyrain Cymru, neu ar draws y rhaglen.

Adran 1: Cyd-destun

1. Os gwelwch yn dda a wnewch chi ddweud wrthyf am eich rôl a sut y mae hyn yn cysylltu â'r rhaglen Hyfforddiaethau?
2. Beth oedd y brif resymeg dros ddylunio ail gymal y rhaglen Hyfforddiaethau a sut y mae hyn wedi adeiladu ar raglenni blaenorol?
3. Beth ydych chi'n weld yw nodau allweddol y rhaglen Hyfforddiaethau? Sut y bydd llwyddiant yn edrych?
4. Cynigir tair lefel o Hyfforddiaethau (Ymgysylltiad, Lefel 1, a Phont at Waith), beth ydych chi'n ei weld fel y rhesymeg am bob un o'r lefelau hyn a pham ydych chi'n meddwl ei bod yn bwysig i bob un gael ei gynnwys yn y rhaglen Hyfforddiaethau?

Adran 2: Partneriaethau

5. Mae amrywiaeth o bartneriaid wedi bod yn ymwneud â darparu'r rhaglen e.e. Llywodraeth Cymru, Gyrfa Cymru, darparwyr dysgu yn seiliedig ar waith ac isgontractwyr, a sefydliadau trydydd sector. Pa mor effeithiol ydych chi'n meddwl fu gweithio mewn partneriaeth a pham?
 - Beth oedd manteision gweithio mewn partneriaeth?
 - Beth oedd y sialensiau? Sut, os o gwbl, y mae'r rhain wedi cael eu datrys neu a ellir eu datrys?
6. Ar sail eich profiad, i ba raddau y mae rôl gwahanol bartneriaid wedi bod yn glir i gyflogwyr ac unigolion sydd yn cymryd rhan yn y rhaglen?
7. A oes unrhyw bartneriaid eraill yr ydych yn meddwl y byddai o fudd ymwneud â nhw? Pam hynny?

Adran 3: Darparu

8. Pa mor llwyddiannus ydych chi'n meddwl y mae darparu'r rhaglen Hyfforddiaethau wedi bod yn ymarferol?
 - Beth sydd wedi gweithio'n dda/heb fod cystal?
 - Sut y gellid bod wedi gwella hyn?
9. Beth oedd eich profiad chi o brosesau comisiynu a gweinyddol/monitro'r rhaglen Hyfforddiaethau, o safbwynt Llywodraeth Cymru a safbwynt cyllid yr UE? Beth sydd wedi gweithio'n dda neu ddim wedi gweithio mor dda yn eich barn chi? Pa elfennau penodol, os o gwbl, o hyn allai fod wedi cael eu symleiddio? *Cyfwelydd i holi ar sail rôl yr ymatebwr yn y broses ymgeisio am gyllid, LLWR (neu EDMS os yn ymwybodol ohono), a gweithio gyda darparwyr.*
10. Pa fodelau cyflawni a thalu ydych chi'n ymwybodol ohonynt sy'n cael eu defnyddio gan y gwahanol ddarparwyr arweiniol? Pa mor effeithiol ydych chi'n meddwl yw'r rhain?

- Pa fodelau sy'n gweithio'n dda/ddim yn gweithio cystal yn eich barn chi?
 - Sut y gellid gwella'r modelau gwahanol?
11. Beth oedd rolau'r partneriaid gwahanol yn y broses gyfeirio?
 12. I ba raddau mae'r broses gyfeirio wedi gweithio fel y rhagwelwyd? Pa mor llwyddiannus ydych chi'n meddwl y mae hyn wedi bod?
 - Beth sydd wedi gweithio'n dda/heb fod cystal?
 - Sut y gellid bod wedi gwella hyn?
 13. Pa mor effeithiol ydych chi'n meddwl fu ymgysylltu â chyflogwyr a pham?
 - Beth sydd wedi gweithio'n dda/heb fod cystal?
 - Sut y gellid bod wedi gwella hyn?
 14. Pa mor effeithiol ydych chi'n meddwl y mae'r dulliau o asesu anghenion dysgwyr wedi bod?
 - Pa ddulliau sy'n gweithio'n dda/ddim yn gweithio cystal yn eich barn chi?
 - Sut y gellid gwella'r dulliau gwahanol o asesu angen y dysgwr?
 15. Yn ôl eich gwybodaeth chi, pa mor eang yw'r defnydd o'r cyllidebau ALN ac ALS i gefnogi pobl ag anghenion dysgu ychwanegol i fynd i mewn i Hyfforddiaethau a'u cwblhau? Sut, os o gwbl y mae hyn wedi newid dros amser?

Adran 4: Effaith

16. I ba raddau yr ydych yn meddwl y bydd y rhaglen yn cyflawni ei thargedau o ran niferoedd y rhai sy'n cymryd rhan? Beth yw'r prif rwystrau sy'n atal hyn?
17. I ba raddau yr ydych yn meddwl y bydd y rhaglen yn cyflawni ei heffeithiau dymunol o symud dysgwyr ymlaen i waith neu ddysgu ar lefel uwch? Beth yw'r prif rwystrau sy'n atal hyn?
18. Pa sgiliau ac ymddygiad ehangach yr ydych chi'n feddwl y mae'r rhaglen yn helpu'r rhai sy'n cymryd rhan i'w datblygu? Sut y bydd yn gwneud hyn?

Adran 5: Effaith ehangach y rhaglen

19. Yn unol â themâu trawsbynciol yr Undeb Ewropeaidd (cyfle cyfartal, datblygu cynaliadwy, a thaclo tlodi), sut yr ydych yn meddwl y gall y rhaglen Hyfforddiaethau ymdrin â'r rhain, sut y bydd hyn yn gweithio yn ymarferol?
20. Sut bydd y rhaglen Hyfforddiaethau yn cefnogi polisïau a blaenoriaethau ehangach Llywodraeth Cymru?
21. Pa elfennau neu wersi o'r rhaglen Hyfforddiaethau ddylai barhau ar ôl i'r rhaglen bresennol ddod i ben? Pam eich bod yn meddwl hyn? Sut y gellid ei addasu i fodloni gofynion polisi'r dyfodol yn well?
22. Hyd eithaf eich gwybodaeth, pa mor effeithiol fu'r rhaglen o ran (i) cefnogi datblygiad dysgwyr a defnyddio sgiliau Cymraeg, a (ii) cefnogi anghenion iaith Gymraeg y cyflogwyr?

Adran 6: Crynodeb

23. Beth ydych chi'n feddwl yw cryfderau'r rhaglen Hyfforddiaethau?

24. Sut yr ydych yn meddwl y gallai'r rhaglen Hyfforddiaethau gael ei gwella a pham?

Cloi'r cyfweiliad

- Diolch iddynt am eu hamser.
- Gofyn a oes ganddynt ragor o gwestiynau a rhoi manylion cyswllt ar gyfer sylwadau/ymholiadau pellach.
- Ailadrodd y camau nesaf a chyfrinachedd.

Atodiad B: Canllaw trafod ar gyfer cyfweiliadau Darparwyr

Gwybodaeth i'r cyfwelydd

Am yr ymchwil

Sefydliad ymchwil cymdeithasol ac economaidd annibynnol yw Wavehill sy'n gweithio mewn partneriaeth â'r Sefydliad Dysgu a Gwaith (L&W) i werthuso rhaglen Hyfforddiaethau Llywodraeth Cymru a ariannwyd gan yr ESF am y cyfnod Ionawr 2015 hyd Fawrth 2018.

Bydd y gwerthusiad hwn yn asesu effeithiolrwydd, effeithlonrwydd ac effaith Rhaglen Hyfforddiaethau 2015-2019. Bydd pwyslais y gwerthusiad ar berfformiad ac effaith y rhaglen, gyda rhywfaint o adolygu ar ddyluniad y rhaglen a'r prosesau cyflwyno. Bydd y gwerthusiad yn cydymffurfio â chyfarwyddyd a gofynion gwerthuso WEFO. Yn benodol, bydd y gwerthusiad hwn yn archwilio:

- Yr effaith y mae'r rhaglen wedi ei gael o ran ei chanlyniadau caled a meddal.
- Y gwerth y mae'r rhaglen gyffredinol wedi ei ychwanegu trwy ddadansoddiad cost-budd.
- Gwersi a ddysgwyd ar gyfer cyflwyno rhaglenni tebyg yn y dyfodol a sut y gall arfer da gael ei ail adrodd ac y gellir cael budd ohono.

Cyflwyniad i'r ymchwil

- Cyflwynwch eich hun a diolchwch i'r un sy'n cael ei gyfweld am gymryd rhan. Rhowch grynodedb o ran diben yr ymchwil (fel o'r blaen).
- Bydd y cyfweiliad yn para tua 45-60 munud.
- Dewisol yw cymryd rhan a gall stopio'r cyfweiliad neu wrthod ateb cwestiynau penodol ar unrhyw amser, os dymuna.
- Mae'n bwysig nodi hefyd, nad yw'r tîm sy'n cynnal y gwerthusiad yn gweithio i Lywodraeth Cymru nag unrhyw sefydliadau eraill sy'n ymwneud â darparu nac ariannu'r prosiect hwn. Gwerthusiad annibynnol yw hwn.

Cyfrinachedd a Chaniatâd

- Rydym yn cynnal y gwaith hwn ar ran Llywodraeth Cymru. Defnyddir y wybodaeth a roddir i ni yn yr ymchwil fel sail ar gyfer datblygu gweithgareddau ymchwil pellach, ac adroddiadau interim a therfynol. Ni fyddwn yn defnyddio enwau unrhyw unigolion wrth lunio adroddiad, er wrth ystyried natur yr ymchwil, gall fod yn bosibl adnabod sefydliadau.
- Gellir defnyddio dyfyniadau o'r drafodaeth yn yr adroddiad ond ni fydd y rhain yn cael eu tadogi i'r rhai a gymerodd ran yn ôl enw.
- Byddai'n well gennym recordio'r cyfweiliad gan fod hyn yn ein helpu i gofnodi yn union beth a ddywedwyd. Bydd recordiadau yn cael eu dileu ar ôl i'r prosiect gael ei gwblhau.
- Gwnewch yn siŵr bod yr un sy'n cael ei gyfweld yn gyfforddus i chi recordio.
- Gofynnwch a oes ganddo/ganddi unrhyw gwestiwn.
- Gofynnwch i'r rhai sy'n cael eu cyfweld gadarnhau eu bod yn deall diben a chyfrinachedd yr ymchwil a'u bod yn fodlon cymryd rhan.

Mae'r ddogfen hon yn ganllaw i'r prif themâu a materion y dylid eu trafod yn y cyfweiliad. Gallwch addasu cwestiynau a holi yn fwy manwl pan fydd angen hynny. Trwy gydol y cyfweiliadau pan fydd materion a gwahaniaethau allweddol yn ymddangos, holwch a yw hyn yn berthnasol i Orllewin Cymru a'r Cymoedd, Dwyrain Cymru, neu ar draws y rhaglen.

Adran 1: Cyd-destun

1. Os gwelwch yn dda a wnewch chi amlinellu eich rôl a sut y mae'n ymwneud â'r Rhaglen Hyfforddiaethau
2. (Gofynnwch i Ddarparwyr Hyfforddiant) Ym mha ardaloedd daearyddol yr ydych yn darparu'r Rhaglen Hyfforddiaethau?
3. Yn eich barn chi, beth ydych chi'n ei weld fel y rhesymeg ar gyfer ariannu'r Rhaglen Hyfforddiaethau?
4. Beth ydych chi'n weld yw nodau allweddol y Rhaglen Hyfforddiaethau?

Adran 2: Dyluniad a rheolaeth y rhaglen

5. Hyd y gwyddoch, pa elfennau o'r dull ar gyfer y Rhaglen Hyfforddiaethau bresennol sydd wedi newid mewn cymhariaeth â Rhaglenni Hyfforddiaethau yn y gorffennol
6. Cynigir tair lefel o Hyfforddiaethau (Ymgysylltiad, Lefel 1, a Phont at Waith), beth ydych chi'n ei weld fel y rhesymeg am bob un o'r lefelau hyn a pham ydych chi'n meddwl ei bod yn bwysig i bob un gael ei gynnwys yn y rhaglen Hyfforddiaethau?
7. Sut (os o gwbl) y mae'r rhaglen Hyfforddiaethau yn alinio â rhaglenni eraill yr ydych yn eu darparu?
 - Sut y mae'n alinio â rhaglenni eraill Llywodraeth Cymru a rhaglenni partner?
8. Pa sialensiau (os o gwbl) a wynebwyd wrth alinio'r Rhaglen Hyfforddiaethau â darpariaeth arall a sut y daethpwyd dros y rhain?
9. (Darparwyr Arweiniol yn unig) Pa fodel darparu a thalu ydych chi'n ei ddefnyddio gyda'r darparwyr ar is-gontract i'r Rhaglen?
 - Sut, os o gwbl, y mae'r model talu yn dylanwadu ar y math o isgontractwyr yr ydych yn gweithio gyda nhw?
10. (Is-gontractwyr yn unig) Amlinellwch y model talu a darparu yr ydych wedi cytuno arnynt gyda'r contractwr arweiniol
 - A yw strwythur y model yma yn dylanwadu ar sut yr ydych yn ymdrin â darparu'r rhaglen Hyfforddiaethau mewn unrhyw fodd?

Adran 3: Caffael

11. Hyd y gwyddoch, sut y sicrhawyd ac y dewiswyd darparwyr ar gyfer y Rhaglen Hyfforddiaethau?
12. O'ch safbwynt chi, pa mor dda wnaeth y broses gaffael weithio?
 - (Os yn ddarparwr trydydd sector) a wnaeth eich sefydliad wynebu unrhyw sialensiau penodol gyda'r broses?

Adran 4: Recriwtio

13. Beth yw eich dealltwriaeth chi o sut y mae cyfranogwyr yn cael eu dynodi a'u dethol ar gyfer y rhaglen Hyfforddiaethau?

- Pwy ydych chi'n ei feddwl yw'r grwpiau blaenoriaeth a recriwtiwyd ar y rhaglen?
- A oes unrhyw batrymau neu dueddiadau o ran recriwtio?
- A oes unrhyw grwpiau yn cael eu tangynrychioli?

14. Sut mae'r rhaglen yn cael ei hyrwyddo/marchnata i ysgolion/cyfranogwyr/rhieni/gweithwyr?

- Pa mor effeithiol fu'r dull/dulliau hyn? Pam yr ydych yn dweud hynny?

Adran 5: Y broses gyfeirio²⁰

15. Beth yw'r prosesau cyfeirio nodweddiadol i'r cyfranogwyr a ddynodir at ddarparwyr dysgu yn seiliedig ar waith – yn benodol:

- Pa sefydliadau sy'n cymryd rhan yn nodweddiadol?
- Pa mor effeithiol, yn eich barn chi, y mae'r broses gyfeirio yn cael ei thrin?
- Sut mae darparwyr seiliedig ar waith yn cael eu dewis i gefnogi'r rhai sy'n cymryd rhan (ar sail daearyddiaeth yn unig?)
- Sut mae'r broses gyfeirio yn gweithio yn ymarferol (arwain trwy'r broses o gam i gam)?
- Hyd y gwyddoch a yw'r broses gyfeirio yn gyson ar draws yr holl ddarparwyr dysgu yn seiliedig ar waith? Os na, pa wahaniaethau o ran dull ydych chi'n gwybod amdanynt, pa effaith, os o gwbl, y mae hyn yn ei gael ar y gwasanaeth?
- A ellid gwella'r broses gyfeirio mewn unrhyw ffordd?

Adran 6: Ymgysylltu â Dysgu yn Seiliedig ar Waith

16. Wrth dderbyn cyfeiriad, o'ch dealltwriaeth chi, beth yw'r dull a ddefnyddir wedyn gyda'r unigolyn?

17. Sut mae Cynllun Dysgu Unigol y dysgwr yn cael ei lunio? Pa gwestiynau allweddol sy'n cael eu gofyn i'r rhai sy'n cymryd rhan i fod yn sail i ddatblygiad y cynllun dysgu unigol?

- Sut y mae nodau a dyheadau'r dysgwr yn cael eu dynodi?

18. Sut mae darparwyr hyfforddiant yn monitro cynnydd tuag at gwblhau'r cynllun dysgu unigol – i ba raddau y mae'r ILP yn cael ei ddefnyddio fel offeryn i gymell/roi cyfeiriad gyda'r cyfranogwyr?

Adran 7: Cefndir y cyfranogwyr

19. Beth yw'r sialensiau/rhwysrau/ problemau nodweddiadol y mae'r cyfranogwyr a gyfeirir ar y rhaglen yn eu hwynebu?

- A oes unrhyw nodweddion neu rwysrau penodol ymhlith cyfranogwyr yr ydych yn cael trafferth i'w cefnogi/goresgyn? Sut (os o gwbl) yr ydych yn gallu ymdrin â'r rhain (ceisiwch eu cymell i sôn am gefnogaeth arbenigol ac ati)

20. A ydych wedi gweld unrhyw dueddiadau o ran amlygrwydd y rhwysrau hyn ymhlith cyfranogwr ers 2015?

21. Cynigir tair lefel o Hyfforddiaethau (Ymgysylltiad, Lefel 1, a Phont at Waith), beth yw'r patrymau nodweddiadol o ran y niferoedd sy'n cael eu cyfeirio at y ffrydiau Ymgysylltiad a Lefel 1?

²⁰ Nodyn i'r rhai sy'n cyfweled – gall cyfranogwyr hunan-gyfeirio i'r ffrwd L1 ac fe wnaeth cynllun treialu diweddar yng Nghonwy a Sir Ddinbych alluogi recriwtio yn uniongyrchol i'r Ffrwd Ymgysylltiad (daeth i ben 31/3/17)

Adran 8: Y cynnig hyfforddi

22. Yn eich barn chi, beth ydych yn ystyried yw elfennau allweddol y cynnig hyfforddi – pa agweddau yr ydych yn eu hamgyffred fel y rhai sy'n cael mwyaf o effaith ar y cyfranogwyr?
- A oes unrhyw gyfyngiadau/diffygion yn y cynnig hyfforddiant/dull presennol ar gyfer y cyfranogwyr?
 - A yw'r cyfyngiadau hyn yn gyson ar draws y tair lefel?
23. Faint o hyblygrwydd sydd ar gael i addasu'r rhaglen i fodloni anghenion y cyfranogwyr?
- A yw hyn yn ddigon?
 - A oes unrhyw gyfyngiadau sy'n atal darparwyr rhag gwneud hyn yn effeithiol?
24. A oes unrhyw ddulliau penodol sy'n ofynnol i ddenu/gadw'r ymgysylltiad?
25. Yn ôl eich gwybodaeth chi, pa mor eang yw'r defnydd o'r cyllidebau ALN ac ALS i gefnogi pobl ag anghenion dysgu ychwanegol i fynd i mewn i Hyfforddiaethau a'u cwblhau? Sut, os o gwbl y mae hyn wedi newid dros amser?
- Sut mae'r cyllidebau yn galluogi i gefnogaeth gael ei darparu?
 - Pa elfennau ydych chi'n eu hystyried yn gadarnhaol ac yn negyddol o'r system gyllidebau wrth roi cefnogaeth ychwanegol?

Adran 9: Deilliannau/effeithiau meddal

26. Yn eich barn chi, sut y mae'r gefnogaeth a gynigir yn cael effaith ar y rhai sy'n cymryd rhan? Pa sgiliau ac ymddygiad ehangach yr ydych chi'n feddwl y mae'r rhaglen yn helpu'r rhai sy'n cymryd rhan i'w datblygu? Sut y mae'n gwneud hyn?
27. Sut y mae eu cynnydd yn cael ei fesur ar hyn o bryd? A oes unrhyw ffyrdd systematig o fesur y modd y mae dysgwyr yn cael sgiliau meddal fel hyder a hunan-barch?
28. A oes unrhyw feysydd lle gallai addasu'r gefnogaeth sydd ar gael gynorthwyo i wella cynnydd cyfranogwyr?
- A oes unrhyw addasiadau penodol i'r gefnogaeth ALN a fyddai'n gwella cynnydd cyfranogwyr?

Adran 10: Effaith ehangach y rhaglen

29. Yn unol â themâu trawsbynciol yr Undeb Ewropeaidd (cyfle cyfartal, datblygu cynaliadwy, a thaclo tlodi), ym mha ffyrdd, yn ôl eich gwybodaeth chi, y mae'r rhaglen Hyfforddiaethau yn ymdrin â'r rhain?
30. Hyd eithaf eich gwybodaeth, sut y mae'r rhaglen wedi darparu cyfleoedd i gyfranogwyr ddatblygu eu sgiliau Cymraeg i'w defnyddio yn y gweithle/addysg bellach
- I ba raddau y mae'r cyfleoedd hyn wedi cael eu cymryd?
31. Sut, trwy'r rhaglen, ydych chi wedi gallu cefnogi anghenion Cymraeg cyflogwyr?

Adran 11: Cwblhau a lleoliadau

32. Wrth gwblhau ffrwd o weithgaredd, sut y mae cyfranogwyr yn cael eu cefnogi i symud ymlaen i'w cam nesaf?
- Yn benodol, i'r rhai sy'n cwblhau ffrwd Lefel 2 a ydych yn hwyluso iddynt gysylltu â lleoliad gwaith perthnasol gyda chyflogwr?
 - O ran y sefydliadau ar gyfer lleoliadau gwaith, sut mae'r rhain yn cael eu dynodi? Pa mor llwyddiannus fu hyn?

33. A oes unrhyw batrymau/dueddiadau yn y math o sefydliadau sy'n ymwneud â darparu lleoliadau ar gyfer y rhaglen Hyfforddiaethau (gwirfoddol/cymunedol/preifat?) a/neu lefel y diddordeb?
34. I ba raddau y mae'r rhai sy'n cymryd rhan yn cael eu cyfeirio ar raglenni eraill (Prentisiaethau neu Twf Swyddi Cymru)?
 - (os i ryw raddau) Amlinellwch y dull cyfeirio
 - Pa mor effeithiol ydych chi'n meddwl yw'r dull cyfeirio?

Adran 12: Gofynion monitro

35. Pa wybodaeth sy'n cael ei chasglu fel rhan o'r broses fonitro ar gyfer y rhaglen (tu hwnt i ofynion LLWR)?
36. A yw'r prosesau casglu data yn addas/effeithiol neu a oes angen unrhyw welliannau?

Adran 13: Partneriaethau/rhannu arfer

37. I ba raddau y mae darparwyr hyfforddiant yn rhannu profiad a'r gwersi a ddysgwyd trwy'r rhaglen?

Holwch gyda phwy y maent yn rhannu hyn - darparwyr hyfforddiant eraill/Gyrfa Cymru ac ati.

- Pa mor ddefnyddiol y mae hyn wedi bod / y gallai hyn fod?

Adran 14: Cefnogaeth rheoli

38. (Contractwyr Arweiniol yn Unig) Pa rôl y mae Llywodraeth Cymru yn ei chwarae wrth reoli'r rhaglen?
39. (Is-contractwyr yn unig) Amlinellwch natur y gefnogaeth rheoli yr ydych yn ei chael gan y contractwr arweiniol.
40. Pa elfennau o'u dull o reoli'r rhaglen sydd yn arbennig o effeithiol?
41. A oes unrhyw ffyrdd y gallai'r rheolaeth ar y rhaglen gael ei gwella?

Adran 15: Crynodeb

Wrth ystyried ar y broses a'r dull o ymdrin â'r rhaglen...

42. A oes unrhyw beth y dylid/y gellid ei wneud yn wahanol? Pa wersi o'r dull darparu presennol yr ydych chi'n feddwl y gallent helpu i fod yn sail ar gyfer darparu yn y dyfodol?
43. A oes unrhyw sialensiau allweddol wrth gyflawni'r rhaglen y byddech yn hoffi eu codi?
44. Fel rhan o'r gwerthusiad byddem yn hoffi cyfweld cyflogwyr sydd wedi cefnogi cyfranogwyr. A allwch roi manylion y cyflogwyr sydd wedi cefnogi cyfranogwyr?
 - A fydd y wybodaeth yn cynnwys cyswllt penodol yn y sefydliad hefyd?
45. Byddai gennym ddiddordeb hefyd mewn siarad â chyflogwyr na wnaethant gefnogi'r rhaglen ond sy'n ymwneud â dysgu ymhlith eu gweithwyr yn fwy eang e.e. trwy Brentisiaethau – a fydddech yn gallu ein helpu i drefnu'r sgysiau hyn?

Cloi'r cyfweiliad

- Diolch iddynt am eu hamser.
- Gofyn a oes ganddynt ragor o gwestiynau a rhoi manylion cyswllt ar gyfer sylwadau/ymholiadau pellach.
- Ailadrodd y camau nesaf a chyfrinachedd.